

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล
บ้านโพนางิ้ว ตำบลโพนางิ้ว อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

รศ.ศุภรวิทย์ หอมจันทร์ อาจารย์ ๓ ระดับ ๓

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พุทธศักราช 2551

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล
บ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

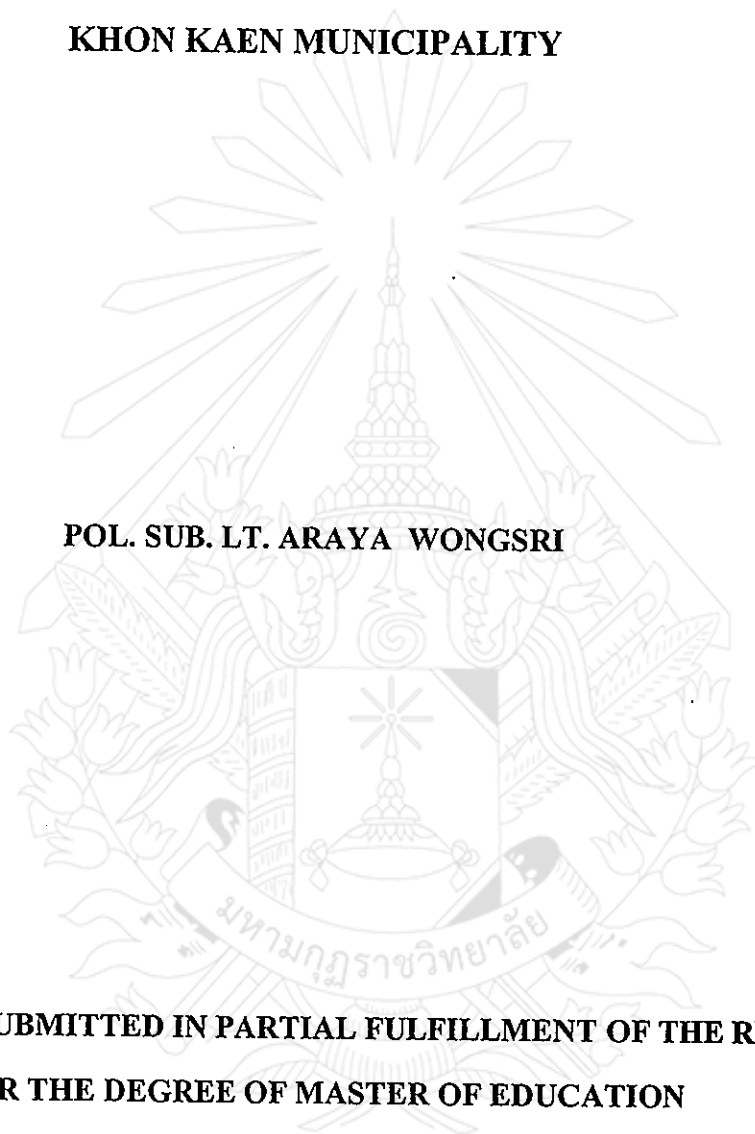
ร้อยตำรวจตรี หลิ่ง อารยา วงศ์ศรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2551

B 10305

**PARENT'S SATISFACTION ON EDUCATIONAL MANAGEMENT
AT BANNONCHAI MUNICIPALITY SCHOOL,
THE EDUCATIONAL OFFICE OF
KHON KAEN MUNICIPALITY**

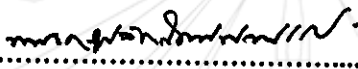
POL. SUB. LT. ARAYA WONGSRI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2551 (2008)**

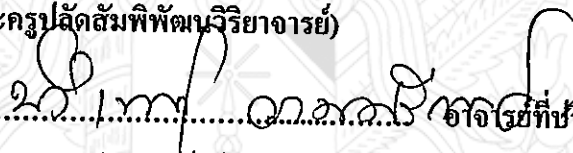
หัวข้อสารนิพนธ์ : ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล
บ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : ร.ต.ต.หญิง อารยา วงศ์ศรี
สาขาวิชา : การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.บำเพ็ญ วงศ์ศรีแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ศราวุธ จักรเป็ง

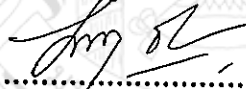
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

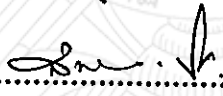

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รศ.บำเพ็ญ วงศ์ศรีแก้ว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผศ.ศราวุธ จักรเป็ง)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.สถาพร ชันโต)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.อิสเรศ พิพัฒน์มงคลพร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Parent's Satisfaction on Educational Management at Bannonchai
Municipality School, The Educational Office of Khon Kaen
Municipality

Student's Name : Pol. Sub. Lt. Araya Wongsri

Department : Educational Management

Advisor : Assoc. Prof. Bumpen Wongsrikeao

Co-Advisor : Asst. Prof. Sarawut Jakpeng

Accepted by the Graduate School Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree

P. Sampipattanaingojan
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaingojan
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

W. Bumpen
..... Advisor
(Assoc. Prof. Bumpen Wongsrikeao)

Sarawut
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Sarawut Jakpeng)

Sathaporn
..... Member
(Asst. Prof. Dr. Sathaporn Khanto)

Isaret Pipatmongkonporn
..... Member
(Asst. Prof. Dr. Isaret Pipatmongkonporn)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: ร.ต.ต.หญิง อารยา วงศ์ศรี
สาขาวิชา	: การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รศ.บำเพ็ญ วงศ์ศรีแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผศ.ศราวุธ จักรเป็ง
ปีการศึกษา	: 2551

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย จำนวน 198 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.60 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.60 และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.90
2. ผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน และด้านวิชาการ ตามลำดับ
3. ผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ที่มีเพศอายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

Thematic Title : **Parent's Satisfaction on Educational Management at Bannonchai Municipality School, The Educational Office of Khon Kaen Municipality**

Student's Name : **Pol. Sub. Lt. Araya Wongsri**

Department : **Educational Management**

Advisor : **Assoc. Prof. Bumpen Wongsrikeao**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Sarawut Jampakeng**

Academic Year : **B.E. 2551 (2008)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were 1) to study the parents' satisfaction level on educational management, 2) to compare of parents' satisfaction on educational management classified by sex, age, and educational level, and 3) to study the advice of parents on educational management of Bannonchai municipality school, the educational office of Khon Kaen municipality. There were 5 parts as follows: academic part, personnel part, school children's activity part, building part, and the relationship between school and community. The sampling group used in this research was 198 school children's parents at Bannonchai municipality school. The research tools were 5 levels of rating scale, having reliability at 0.96. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-Test, and One-Way Anova.

The results of research were found as follows :

1. The parents of Bannonchai municipality school, the educational office of Khon Kaen municipality were mostly 57.60 percentages of female. It was 55.60 percentages of their ages between 31-40 years old. It was 43.90 percentage of primary school level.

2. The parents of Bannonchai municipality school, the educational office of Khon Kaen municipality, by overall view and each part, had satisfaction on educational management in the much level. Arranging it from the much to less level was: the building part, the relationship part of the school and community, the personnel part, the school children's activities part and academic part respectively.

3. The parents of Bannochai municipality school, the educational office of Khon Kaen municipality having different sex, age and educational level, by overall view, had satisfaction on educational management un-differently.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้ สำเร็จสมบูรณ์ลงได้จากการได้รับความช่วยเหลือและแนะนำอย่างดียิ่งจาก รศ.บำเพ็ญ วงศ์ศรีแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผศ.ศราวุธ จักรเบ็ง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ที่กรุณาทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อีกทั้งได้สละเวลาในการชี้แนะแนวทางตลอดจน ตรวจแก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผศ.ดร.สถาพร ชันโต กรรมการสอบสารนิพนธ์ และ ผศ.ดร.อิศเรศ พิพัฒน์มิ่งมลพร กรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาจนสำเร็จการศึกษา พร้อมให้คำแนะนำตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สายัณห์ ผาน้อย อาจารย์อนุศาสตร์ สอนศิลป์ และอาจารย์ บัญชา นามปาน ที่เมตตาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย แก้ไขในข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ อาจารย์สุเนตร ชัยปายาง ที่สละเวลาอันมีค่า ให้ข้อเสนอแนะปรับปรุง แก้ไข รูปแบบสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์เฉลิมศรี สตาร์ตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย และครูประจำชั้น รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัยทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการีผู้มีพระคุณอันเป็นที่เคารพสูงสุด รวมทั้งผู้บังคับบัญชา พี่น้อง เพื่อน ๆ ทุกท่านที่ได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ขอทุกท่านจงเป็นผู้มีส่วนในความสำเร็จที่เกิดจากงานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

ร.ต.ต.หญิง อารยา วงศ์ศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	7
2.2 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545	13
2.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	16
2.4 โรงเรียนประถมศึกษา	19
2.5 การจัดการศึกษา	24
2.6 สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่วิจัย	37
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	48

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
3.2 กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร	51
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	53
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา	60
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา โดยแยกตามเพศ อายุและระดับการศึกษา	66
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา	69
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
5.1 สรุปผลการวิจัย	73
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	75
5.3 ข้อเสนอแนะ	80
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	80
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	81

	๗
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	87
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	89
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	93
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	95
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ	58
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามระดับการศึกษา	59
ตารางที่ 4.4 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน เทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม	60
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านวิชาการ	60
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านบุคลากร	62
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านกิจการนักเรียน	63
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านอาคารสถานที่	64
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	65
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบเพศกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม	66
ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบอายุกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม	67
ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม	68
ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง สรุปรูปเป็นประเด็น	69

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หน้า

49

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ ภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนและการจัดการศึกษา คือผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ การเตรียมคนให้มีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี เตรียมคนให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีกระบวนการคิดอย่างเป็นรูปธรรม มีคุณธรรมและจริยธรรม ระเบียบวินัยในตนเอง และเป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคมโลกในอนาคต การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนและครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด จึงมีหน้าที่ร่วมกันแก้ไขพฤติกรรมให้อยู่ในวิถีทางที่ถูกที่ควร การสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้อง การสร้างมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นในชีวิตของผู้เรียน เป็นการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างป็นองค์รวม ทั้งการพัฒนาร่างกาย จิตใจและสติปัญญา¹

โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ผู้ปกครองตั้งความหวังไว้อย่างสูง เพื่อเป็นที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ อบรมบ่มนิสัยลูกหลานให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตั้งแต่ครอบครัวจนถึงประเทศชาติ แต่ในปัจจุบันนี้ผู้ปกครองต่างไม่แน่ใจในคุณภาพของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนว่ามีความเป็นมาตรฐานเท่าเทียมกันเพียงใด กระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษาต่างประชาสัมพันธ์กันมาตลอดว่าทุกโรงเรียนมีมาตรฐานเท่าเทียมกันในด้านองค์ประกอบทั้งอาคารเรียน อาคารประกอบการ วัสดุประสงค์ สื่อการสอน ครุส่วนมากก็จบมาจากสถาบันเดียวกัน นอกจากนั้นยังมีโครงการเกิดขึ้นมากมาย เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนให้เท่าเทียมกัน เริ่มจากการตั้งโรงเรียน

¹เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, จอมปราชญ์นักการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักสุทธาการพิมพ์, 2542), หน้า 45.

เป็นกลุ่ม การจัดโครงการ โรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง มาจนถึงปัจจุบันนี้ได้จัดตั้งเป็นสหวิทยาเขต ทั้งยังให้มีการประเมินมาตรฐาน โรงเรียน การมอบเกียรติบัตรแก่โรงเรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานดีเด่น ตั้งแต่ขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็ก เพื่อให้ผู้บริหาร ครูต้นตัวในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความเป็นเลิศมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งบางโรงเรียนก็ได้รับรางวัลและเกิดการยอมรับ แต่ผู้ปกครองก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงความตั้งใจจากโรงเรียนเดิม พ่อแม่บางคนปลูกฝังลูกตั้งแต่ยังเล็กให้ยึดมั่นกับโรงเรียนที่ตนปรารถนาและที่เป็นเช่นนี้ เกิดจากความเป็นมาตรฐานของโรงเรียนหรือความนิยมของผู้ปกครองแต่คงไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนมีอาคารใหญ่โต สวยงามหรือครูสอนเก่งเพียงเท่านั้น แต่สิ่งที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปรารถนาอย่างแรงกล้าคือคุณภาพของนักเรียนที่จบการศึกษามาเป็นสิ่งสำคัญ²

การจัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา นับได้ว่ามีความสำคัญมากที่สุดเพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐมุ่งหวังให้ประชาชนมีความเจริญงอกงามขั้นพื้นฐานเท่าที่รัฐพึงจัดให้ได้ จึงต้องอาศัยนโยบายการสนับสนุนจากทุกฝ่าย บุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษาและวิธีการดำเนินงาน รวมทั้งการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาเด็กที่ถูกต้อง โดยถือว่าความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยและเด็กไทยทุกคน³ ดังนั้น โรงเรียนทุกโรงเรียนจึงต้องพยายามสร้างความเป็นมาตรฐานของโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยหันมาเน้นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เพราะสิ่งสำคัญของการศึกษาก็คือนักเรียนนั่นเอง จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาขึ้นอย่างมากหลายประการ โดยเฉพาะการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องเร่งพัฒนาจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างมีคุณภาพทั้งมาตรฐานคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนและที่สำคัญก็คือทำอย่างไร

²สมชาย เทพแสง, “การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้เป็นมาตรฐาน”, วารสารวิชาการ, ปีที่ 2 ฉบับที่ 10 (มกราคม – มีนาคม 2542) : หน้า 21.

³สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร, รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2538, (ชุมพร : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร, 2539), หน้า 5.

จึงจะให้โรงเรียนเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน⁴ จากเหตุผลดังกล่าว การจัดการศึกษาในโรงเรียนจึงเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนสร้างความนิยมนศรัทธาให้แก่ผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานให้มาเข้ารับการศึกษาต่อไป ทั้งยังเป็นแนวทางและนำตัวอย่างไปเผยแพร่ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น แตกต่างกัน

1.3.2 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น แตกต่างกัน

1.3.3 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น แตกต่างกัน

⁴มานพ ช่องตะกู, “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านความพึงพอใจของชุมชนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 9”, รายงานการศึกษากันคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2543, หน้า 4-5.

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

1) **ตัวแปรอิสระ** คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย
 สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น เกี่ยวกับ

1.1) เพศ แยกเป็นเพศชายและเพศหญิง

1.2) อายุ แยกเป็น 4 กลุ่ม มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี, อายุ 31 – 40 ปี, อายุ 41 – 50 ปี
 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป

1.3) ระดับการศึกษา แยกเป็น 5 กลุ่ม มีระดับชั้นประถมศึกษา, มัธยมศึกษา,
 อนุปริญญา, ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

2) **ตัวแปรตาม** คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 เทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ใน 5 ด้าน ได้แก่

2.1) ด้านวิชาการ

2.2) ด้านบุคลากร

2.3) ด้านกิจการนักเรียน

2.4) ด้านอาคารสถานที่

2.5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.4.2 **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนัก
 การศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 – 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภาค
 เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 450 คน

1.4.3 **ขอบเขตด้านพื้นที่** ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนคร
 ขอนแก่น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียน
 เทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

1.5.2 ทำให้ทราบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาล
 บ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย
สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

1.5.4 เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย
สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและช่วยทำให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดคำจำกัดความ
ที่ใช้ในการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

ความพึงพอใจ หมายถึง การยอมรับ ความชื่นชม ความประทับใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ
หรือสถานะทางอารมณ์ที่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่คาดหวัง

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครขอนแก่น ใน 5 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึง
กิจกรรมเสริมวิชาการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนทั้งหมด
2. ด้านบุคลากร การดำเนินการเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการบุคลากร
การจัดบุคลากร ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
3. ด้านกิจการนักเรียน งานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการรับ
นักเรียน การแบ่งชั้น การจัดสวัสดิการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน
4. ด้านอาคารสถานที่ อาคารเรียน ห้องประกอบการเรียนการสอน สถานที่และ
บริเวณของ โรงเรียนและการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่
โรงเรียนตั้งอยู่ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การติดต่อระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้อุปการะนักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 – 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนัก
การศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุและระดับการศึกษา ของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด
การศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

เพศ หมายถึง เพศชายและเพศหญิง ที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย
สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

อายุ หมายถึง อายุของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครขอนแก่น

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านโนน
ชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่นในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการวางกรอบแนวความคิด โดยแบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้

- 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 2.2 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
- 2.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
- 2.4 โรงเรียนประถมศึกษา
- 2.5 การจัดการศึกษา
- 2.6 สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่วิจัย
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัย

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

วิมลวิทย์ หารราชกุล ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจว่า การให้คุณค่าความรู้ของที่สัมผัสกับโลกทัศน์เกี่ยวกับความหมายของการจัดสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีการจัดสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกดี – เลว, พอใจ – ไม่พอใจ, สมใจ – ไม่สมใจ เป็นต้น¹

กรองแก้ว อยู่สุข ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจว่า ทักษะคติโดยทั่วไปของพนักงานที่มีต่องานของเขา ถ้าเขาได้รับการปฏิบัติที่ดี ตอบสนองความต้องการของเขาตามสมควร เช่น สภาพการทำงานที่มั่นคงปลอดภัย ได้เงินเดือนค่าจ้าง ตอบแทนเพียงพอแก่การยังชีพ จะทำให้พนักงานพอใจและมีความรู้สึก (ทักษะคติ) ที่ดีต่อองค์กร²

¹วิมลวิทย์ หารราชกุล, พฤติกรรมมนุษย์กับการจัดสภาพแวดล้อม, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า 34.

²กรองแก้ว อยู่สุข, พฤติกรรมองค์กร, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 33.

กิติมา ปรีดีติติก ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ และเขาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของเขาได้³

พิน คงพูน ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่ได้รับจากการกระทำนั้น⁴

จิตตินันท์ เทชะคุปต์ ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจตรงกับภาษาอังกฤษว่า Satisfaction หมายถึง ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความหมายความพึงพอใจในการบริการสามารถจำแนกออกเป็น 2 ความหมาย ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้บริโภค หรือผู้รับบริการและความพึงพอใจในงานของผู้ให้บริการ⁵

จากความหมายที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลต่องานที่ปฏิบัติ หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ โดยผลตอบแทนที่ได้รับจะทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ หากผลตอบแทนจริงมากกว่าผลตอบแทนที่เขาคาดว่าจะได้รับ ความพึงพอใจย่อมจะเกิดขึ้น ความมากน้อยของความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจจึงขึ้นอยู่กับการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน

2.1.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Abraham H. Maslow)

ดูเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ว่า มนุษย์จะมีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด トラบใดที่ยังมีชีวิตอยู่ และความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ โดยมนุษย์จะเกิดความต้องการในลำดับก่อนเมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ความต้องการ ที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ไปสู่ความต้องการขั้นต่อไป Abraham H. Maslow ได้ลำดับความต้องการของมนุษย์จะระดับต่ำถึงระดับสูง 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน

³กิติมา ปรีดีติติก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : อักษรวิพัฒน์, 2532), หน้า 301.

⁴พิน คงพูน, “ความพึงพอใจต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด 14 จังหวัดภาคใต้”, ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา), 2529, หน้า 21.

⁵จิตตินันท์ เทชะคุปต์, เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539), หน้า 32.

ของมนุษย์ เป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่ อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการทางกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุอันตราย และความปลอดภัยหรือความมั่นคงทางจิตใจ เช่น ความมั่นคงในอาชีพและชีวิต

3. ความต้องการด้านสังคม (Belonging Needs) ได้แก่ความต้องการอยากเด่นในสังคม ความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ ความนับถือตนเอง ความเป็นอิสระ เป็นเสรีภาพและการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

4. ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องในสังคม (Esteem Needs) ได้แก่ความต้องการที่เกี่ยวกับการยอมรับนับถือตนเองและการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น เป็นความต้องการความสำเร็จ ความมีเกียรติศักดิ์ศรี ความยอมรับในความมีชื่อเสียง

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด (Self - Actualization) เป็นลำดับความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ที่คนส่วนมากนึกอยากจะเป็นอยากจะได้ แต่ยังไม่สามารถแสวงหาได้

ลำดับความต้องการของ Abraham H. Maslow จะมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการประเมินผลงานขององค์กรที่มีผลกระทบต่อตอบสนองความต้องการของบุคคล⁶

ทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮร์ซเบอร์ก (Herzberg's Two Factors Theory)

บุญมี ไชยพิมพ์ ได้กล่าวถึง ทฤษฎีสองปัจจัย ของ เฮร์ซเบอร์ก ไว้ว่า เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจในการทำงาน เฮร์ซเบอร์กและคณะได้ทำการทดลองโดยการสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี ประมาณ 200 คน ที่เมือง Pittsburgh ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้ชื่อว่า ทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮร์ซเบอร์ก ทฤษฎีนี้กล่าวถึงหลักที่สำคัญในการทำงาน คือ ความพอใจในงาน และความไม่พอใจในงาน มิได้เกิดจากการได้รับหรือไม่ได้รับปัจจัยกลุ่มเดียวกันแต่เกิดจากปัจจัยกลุ่มที่แตกต่างกัน ซึ่งเฮร์ซเบอร์กเรียกปัจจัย กลุ่มหนึ่งว่า ตัวทำให้พอใจ (Satisfiers) หรือปัจจัยจูงใจ (Motivating Factors) ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเรียกว่า ตัวทำให้ไม่พอใจ (Dissatisfiers) หรือปัจจัยอนามัย (Hygiene Factors)

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivating Factors) หรือปัจจัยกระตุ้น คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

⁶สุเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541), หน้า 22.

ความพอใจในงาน ปัจจัยกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับธรรมชาติของงาน หรือเนื้อหาของงาน และรางวัลตอบแทนอันเป็นผลโดยตรงจากการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แก่

1.1 ความสำเร็จในงาน (Achievement) การที่บุคคลสามารถปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ การป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ การป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษหรือเป็นงานชั่วคราวหรืองานที่ปฏิบัติเป็นประจำ ครั้นผลงานสำเร็จเขาจึงเกิดความรู้สึกพอใจและปลื้มใจในผลสำเร็จของงานนั้นอย่างยิ่ง

1.2 การยกย่องนับถือ (Recognition) หมายถึง การที่บุคคลได้รับการยกย่องชมเชยให้กำลังใจ การแสดงความยินดีในความสำเร็จจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน การยอมรับนี้จะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชยแสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับนับถือในความสามารถเมื่อได้งานอย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (Work it Self) งานที่บุคคลปฏิบัติอยู่ตรงกับความรู้ ความสามารถ เป็นงานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทลายความสามารถให้ต้องลงมือปฏิบัติและมีความยากง่ายสามารถปฏิบัติได้ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ

1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นกรณีพิเศษหรืองานในหน้าที่ที่บุคคลมีโอกาสดำเนินการปฏิบัติอย่างมีอิสระในการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือรับผิดชอบอย่างเต็มที่ โดยที่งานนั้นไม่มีการตรวจตราหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า (Advancement) การที่บุคคลได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือการได้รับการฝึกอบรมให้มีความก้าวหน้าในการทำงาน

หากงานที่ทำมีปัจจัยจูงใจก็จะสนองตอบให้พนักงานเกิดความพึงพอใจ ในขณะที่เดียวกันแต่หากงานนั้นไม่มีปัจจัยจูงใจก็ไม่สามารถสร้างความพึงพอใจได้ และไม่สามารถจูงใจให้บุคลากรทำงานได้ผลงานที่ดี นอกจากนั้นคนแต่ละคนต้องการชนิดและปริมาณของปัจจัยจูงใจที่แตกต่างกัน อะไรที่ใช้กระตุ้นบุคคลหนึ่งอาจไม่สามารถจูงใจพนักงานอื่นได้ ดังนั้น ปัจจัยจูงใจที่นำมาใช้จึงควรเลือกให้เหมาะสมต่อความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรในองค์กรด้วย

2. ปัจจัยอนามัย (Hygiene Factors) หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่พอใจในงาน หรือเป็นตัวทำให้เกิดความไม่พอใจในงาน ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเกี่ยวข้องกับองค์การ และสิ่งแวดล้อมภายนอกของงาน ซึ่งได้แก่

2.1 นโยบายและการบริหาร (Company Policy and Administration) แนวทาง

ในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีการวางแผน ตั้งวัตถุประสงค์ ระบุวิธีปฏิบัติงาน โดยยึดหลักการบริหารงานที่เหมาะสมมีเหตุผลในการบริหารงาน

2.2 การบังคับบัญชา (Supervision) การที่ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานทุกระดับมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน มีความเป็นผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยุติธรรมในการบริหารงาน สามารถให้คำแนะนำทางวิชาการและเทคนิคการปฏิบัติงานใหม่ได้เป็นอย่างดี

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal) การประสานงานระหว่างบุคคลเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาที่แสดงถึงความสามารถในการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี บรรยากาศในการทำงานเป็นไปอย่างฉันทมิตร มีความสามัคคีและไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก

2.4 เงินเดือน (Salary) ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับเป็นรายเดือน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้านและเงินอื่น ๆ ที่ได้รับจากทางราชการ

2.5 สภาพการทำงาน (Work Condition) สภาพของสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เช่น แสง สี เสียง อากาศ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

2.6 ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่งในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีผลกระทบต่อความรู้สึกในการทำงาน เช่น การที่บุคคลต้องถูกย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ ซึ่งไกลจากครอบครัว ทำให้เขาไม่มีความสุขและไม่พอใจกับการทำงานในที่แห่งใหม่

2.7 สถานภาพ (Status) การที่บุคคลรู้สึกกว่าอาชีพที่ปฏิบัติอยู่เป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม มีเกียรติและศักดิ์ศรี

2.8 ความมั่นคง (Security) การที่บุคคลรู้สึกกว่าอาชีพที่ปฏิบัติมีความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพ รวมถึงความรู้สึกมั่นคงขององค์กร

เซอร์ชเบอร์ก พบว่า ถ้าบุคคลถูกให้ด้วยปัจจัยกลุ่มนี้ไม่เพียงพอ จะเกิดความไม่พอใจในงาน ไม่เต็มใจที่จะทำงาน หรือเกิดความเบื่อหน่ายต่องาน ถ้าบุคคลขาดปัจจัยนี้มาก ๆ อาจจะถูกไล่ออกจากหน่วยงานไม่ได้ แต่ถ้าได้จัดปัจจัยกลุ่มนี้ให้แก่คนงานอย่างเพียงพอจะช่วยลดความไม่พอใจลงได้

ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของ ดักลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas Magregor)

วินัย ทีหอคำ ได้กล่าวถึง ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของ ดักลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas Magregor) อธิบายลักษณะการทำงานของมนุษย์ไว้ 2 แบบ คือ

1. แบบที่ 1 เรียกว่า ทฤษฎี X กล่าวถึงสัญชาตญาณในการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, การบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 3, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545), หน้า 269.

ของมนุษย์เท่าที่จะทำได้ อันมีสาเหตุมาจากการไม่ชอบทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องใช้วิธีการบังคับใช้อำนาจควบคุมและขู่ว่าจะลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การปฏิบัติต่อคนงานในแนวนี้เป็นการจูงใจในการลบ ซึ่งใช้ได้น้อยในปัจจุบันนี้ เพราะการบังคับ ควบคุมและการลงโทษจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานก่อปฏิกริยารุนแรงขึ้น และเป็นผลร้ายแก่ผู้บริหารในที่สุด

2. แบบที่ 2 เรียกว่า ทฤษฎี Y ปัจจุบันนี้มนุษย์มิได้ทำงานเพียงเพื่อให้ได้เงินเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ เป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานพึงพอใจในการปฏิบัติงาน คนจึงไม่หลีกเลี่ยงงานการเปิดโอกาสให้คนแสดงความสามารถรับผิดชอบควบคุมตนเอง จึงจะทำให้งานสำเร็จ และเป็นผลทำให้คนรู้สึกถึงความผูกพันกับหน่วยงาน ถ้าหากมีการจัดแบ่งงานให้เหมาะสม คนก็จะยอมรับและยินดีรับผิดชอบในผลสำเร็จของงานด้วย⁸

ทฤษฎีการจูงใจ อี.อาร์.จี (ERG Theory) ของ อัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer)

คีรีวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการจูงใจ อี. อาร์. จี ของ อัลเดอร์เฟอร์ ไว้ว่า เป็นทฤษฎีที่มีการขยายทฤษฎีของมาสโลว์และเฮร์ซเบอร์ก โดยกล่าวว่าบุคคลจะมีความต้องการ 3 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการเพื่อการอยู่รอด (Existence Needs : E) เป็นความต้องการในระดับต่ำสุด และมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากที่สุด ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านกายภาพและความต้องการความปลอดภัยตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Related Needs : R) มีลักษณะเป็นรูปธรรมน้อยลง เป็นความต้องการที่มีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่งประกอบด้วยความต้องการด้านสังคม รวมกับความต้องการความปลอดภัยและความต้องการการยกย่องตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

3. ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs : G) เป็นความต้องการในระดับสูงสุดตามทฤษฎีนี้ ประกอบด้วยความต้องการการยกย่องรวมกับความต้องการประสบความสำเร็จตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

อัลเดอร์เฟอร์ ไม่เชื่อว่าบุคคลต้องตอบสนองความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ในระดับความต้องการก่อนที่จะก้าวหน้าไปสู่ระดับอื่น ซึ่งบุคคลจะได้รับการกระตุ้นโดยความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับ นอกจากนั้นอัลเดอร์เฟอร์ยังขยายทฤษฎีของมาสโลว์โดยพิจารณาถึงวิธีการที่

⁸วินัย ทีหอคำ, “ศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2542”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2543, หน้า 15 – 16.

บุคคลมีปฏิกิริยาเมื่อเขาสามารถและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตน โดยพัฒนาหลักความก้าวหน้าในความพึงพอใจเพื่ออธิบายถึงวิธีการที่บุคคลมีความก้าวหน้ากับลำดับความต้องการเมื่อตอบสนองความต้องการในระดับต่ำกว่าได้ และในทางตรงกันข้าม หลักของการถดถอยความตึงเครียด ซึ่งอธิบายว่าเมื่อบุคคลที่ยังมีความตึงเครียดในการพยายามที่จะตอบสนองความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เขาจะเลิกความพยายามตอบสนองความต้องการและเปลี่ยนไปใช้ความพยายามที่จะตอบสนองในระดับต่ำกว่า ซึ่งบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงระดับความต้องการไปในระดับที่สูงขึ้นและต่ำลงได้ ขึ้นกับว่าเขาสามารถตอบสนองความต้องการในระดับต่ำลงหรือความต้องการในระดับที่สูงขึ้นได้หรือไม่

ทฤษฎี อี.อาร์.จี ของ อัลเคอร์เฟอร์ มีความใกล้เคียงกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ กล่าวคือ คนจะพยายามตอบสนองความต้องการในระดับต่ำสุดก่อน แล้วจึงค่อยตอบสนองความต้องการในระดับที่สูงขึ้น แต่ทฤษฎี อี.อาร์.จี มีแนวคิดว่าความต้องการของบุคคลสามารถเปลี่ยนไปในระดับที่สูงขึ้นและต่ำลงได้

จากหลักการและทฤษฎีดังกล่าว เห็นได้ว่า คนมีความต้องการและเกิดพฤติกรรมไม่มีความสิ้นสุด เมื่อได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการและได้รับผลตอบแทนจะทำให้คนเกิดความพึงพอใจและผลจากการได้ศึกษา ผู้บริหารของโรงเรียนสามารถนำหลักการและทฤษฎีมาปรับใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2545 ปรับปรุง พ.ศ.2545 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นภาระของชาติ มีสาระสำคัญ 9 หมวด โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ถือเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

สาระสำคัญในการเรียนรู้จะอยู่ในหมวด 4 ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และเป็นจุดปรับเปลี่ยนที่สำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา

¹ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ, รัฐเพื่อเรื่องศัพท์การบริหารธุรกิจ/การบริหารรัฐกิจ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2542), หน้า 413.

ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา

4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา

ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคลากรตาม มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้วยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการ

ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา¹⁰

ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยนำมาใช้เป็นหลักการและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาด้านเนื้อหาของการเรียน ความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และมีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดการสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

¹⁰ กรมวิชาการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542), หน้า 7-8.

การจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มาตรฐาน 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองเข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่และผู้เรียนได้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทรวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตลอดทั้งช่วงชั้น สื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อหรือห้องสมุดของสถานศึกษา

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา ผู้ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสื่อที่อยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนและสำหรับเสริม

ความรู้ของผู้สอน

4. ศึกษาและวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเองและที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อสารการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น

8. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติ ร่วมกันและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อให้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา¹¹

หลักสูตรดังกล่าวเป็นการมุ่งให้ผู้เรียนมีการบูรณาการ การคิดวิเคราะห์ จากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นผู้มีความรู้ที่พึงประสงค์ โดยสถานศึกษามีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้สามารถมองเห็นภาพอย่างชัดเจน ในบทบาทหน้าที่ของบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา

¹¹ กรมวิชาการ, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), หน้า 32 – 40.

2.4 โรงเรียนประถมศึกษา

2.4.1 การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติซึ่งผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ นักเรียนมีคุณภาพที่พึงประสงค์ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และความมีสุขภาพอนามัยที่ดี ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนมีหลายประการ เช่น ระบบการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหาร โรงเรียน

ประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน นั่นคือ นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การบริหารโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายด้าน คือ ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรมและมีคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหาร ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้คือสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนนั่นเอง ผู้บริหารที่มีคุณสมบัติดังกล่าวย่อมสามารถปฏิบัติภารกิจ ในหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือเรียกว่ามีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน หรือบริหารงานนั่นเอง¹²

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยงานปฏิบัติ และผลการจัดการประถมศึกษาจะเป็นเช่นใด ผลที่เกิดขึ้นจากโรงเรียน
2. ภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ มีคุณภาพทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสุขภาพอนามัยที่ดี
3. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการประถมศึกษาามีหลายอย่าง เช่น ระบบการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แต่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

¹²สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2528), หน้า 4.

ดังนั้น บุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการ โรงเรียน

4. การบริหาร โรงเรียนจะประสบผลสำเร็จต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่ดีและธรรมของผู้บริหาร โรงเรียน

ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารที่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนจนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้

5. งานการบริหาร โรงเรียนมีหลายงาน แต่จะครอบคลุมงาน 6 งานด้วยกันคือ งาน วิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

6. ในบรรดางานการบริหารทั้ง 6 งานนั้นงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ในการที่จะทำให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนงานอื่นเป็นงานเสริมและสนับสนุน ให้งานวิชาการประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น

7. ในการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็น สำคัญ

8. ทรัพยากรในการบริหาร โรงเรียนที่สำคัญ ๆ มีอย่างน้อย 4 อย่างคือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์และระบบการจัดการ ทรัพยากรด้านบุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด

9. การบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ย่อมต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

9.1 ยึดภารกิจหรือวัตถุประสงค์หลักของ โรงเรียนเป็นสำคัญ นั่นคือ คุณภาพของ นักเรียน ที่กำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตร กิจกรรมใดที่โรงเรียนจัดขึ้น ต้องมุ่งประโยชน์ที่จะ เกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ

9.2 การที่โรงเรียนจะบรรลุภารกิจหลักได้ดั่งนั้น ย่อมต้องอาศัยการวางแผนบริหาร ที่มีระบบและการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ การวางแผนบริหารที่ดีย่อมหมายถึงการบรรลุ วัตถุประสงค์หลักไปแล้วก็หนึ่ง

9.3 การวางแผนบริหาร โรงเรียน จำเป็นต้องครอบคลุมงานบริหาร โรงเรียนทั้ง 6 งานดังกล่าวแล้วโดยยึดงานวิชาการเป็นหลัก ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนส่งเสริมให้งานวิชาการ บรรลุจุดหมายได้ดียิ่งขึ้น¹³

¹³ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, แนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาผู้บริหารโรงเรียนกับจุดมุ่งหมายของการประถมศึกษา เล่มที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพานิช, 2536), หน้า 10.

2.4.2 มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา

มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ.2541 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการประกันคุณภาพ ซึ่งย่อมเป็นเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันโอกาสและประกันประสิทธิภาพในที่สุด

1) มาตรฐานด้านผลผลิต ได้แก่ มาตรฐานคุณภาพนักเรียน นักเรียนที่มีคุณภาพ ต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสมอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ สุขภาพ ภายและจิตที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม จากคุณลักษณะดังกล่าวจึงได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 9 มาตรฐาน 20 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 1	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานตามระดับการศึกษา
มาตรฐานที่ 2	นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและความสามารถ ความสามารถทางคณิตศาสตร์
มาตรฐานที่ 3	นักเรียนมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา
มาตรฐานที่ 4	นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
มาตรฐานที่ 5	นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน / งานอาชีพและสามารถใช้เทคโนโลยีในการดำรงชีวิต
มาตรฐานที่ 6	นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย
มาตรฐานที่ 7	นักเรียนมีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ มาตรฐานที่นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
มาตรฐานที่ 9	นักเรียนเห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

2) มาตรฐานด้านกระบวนการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วนรอบด้านนั้น ครูต้องเป็นกัลยาณมิตร รัก เมตตา เอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน โดยต้องมีการวางแผนการสอนที่นำข้อมูลทั้งจากหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง แสวงหา ความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน ครูจัดการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและลักษณะที่พึงประสงค์จัดการเรียนการสอน จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้นักเรียนเกิดความสุข ความสำเร็จ และพัฒนาเต็มศักยภาพใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย และประเมินผลการเรียนการสอนทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม จากการศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนข้างต้น ได้มาตรฐานการเรียนการสอน จำนวน 10 มาตรฐาน

1. มาตรฐานการเรียนการสอน ได้แก่

- มาตรฐานที่ 1 วางแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น
- มาตรฐานที่ 2 จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง ประเมินและปรับปรุงตนเอง
- มาตรฐานที่ 3 จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- มาตรฐานที่ 4 จัดการเรียนการสอนให้นักเรียน เรียนรู้และทำงานร่วมกัน โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม
- มาตรฐานที่ 5 จัดการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- มาตรฐานที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่ดี
- มาตรฐานที่ 7 จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ
- มาตรฐานที่ 8 จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถและความถนัดได้ตามศักยภาพ โดยเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยนักเรียนเป็นรายบุคคล
- มาตรฐานที่ 9 จัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่ออย่างหลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
- มาตรฐานที่ 10 ประเมินนักเรียนครบทุกด้านอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่เหมาะสม

2. มาตรฐานการบริหาร โรงเรียน ได้แก่

- มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่น ในการ

- พัฒนา
- มาตรฐานที่ 3 โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน
- มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน
- มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

3) มาตรฐานด้านปัจจัย ได้แก่ เกณฑ์มาตรฐานวัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2538 ได้กำหนดไว้เป็น 5 รายการต่อไปนี้

1. รายการสิ่งก่อสร้าง (ใช้ร่วมกันได้ทุกระดับการศึกษา)
2. รายการวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำโรงเรียน (ใช้ร่วมกันได้ทุกระดับการศึกษา)
3. รายการวัสดุ ครุภัณฑ์ระดับก่อนประถมศึกษา (เฉพาะที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา)
 - 3.1 วัสดุ ครุภัณฑ์ ประจำห้องเรียน
 - 3.2 วัสดุ ครุภัณฑ์ทั่วไป
4. รายการวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนระดับประถมศึกษา (ต้องมีทุกโรงเรียน)
5. รายการวัสดุ ครุภัณฑ์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (เฉพาะที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)
 - 5.1 วัสดุ ครุภัณฑ์ประจำห้องเรียน
 - 5.2 วัสดุ ครุภัณฑ์ประจำรายการ
 - 5.3 วัสดุ ครุภัณฑ์วิชาอาชีพ¹⁴

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของผู้บริหารในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนเพื่อให้มีมาตรฐานการบริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาให้บังเกิดประสิทธิผล อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นผู้วิจัยได้นำแนวทางต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดขอบเขตของการสร้างแบบสอบถามด้านเนื้อหา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

¹⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 1, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541), หน้า 45-48.

2.5 การจัดการศึกษา

1) ด้านวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง งานวิชาการว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด ถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา และได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการครอบคลุมงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการนำไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศภายใน
7. งานอบรมทางวิชาการ¹⁵

ภิญโญ สาธร ได้กล่าวถึง งานวิชาการ ไว้ดังนี้ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาของโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ในด้านวิชาการแก่ผู้เรียน มีผู้บริหารหรือครูใหญ่เป็นผู้นำทางวิชาการมีการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำและประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ¹⁶

พนัส หันนาคินทร์ กล่าวว่า หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนทางวิชาการ คือ

1. งานเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ การจัดหาครูมาสอน การมอบหมายงานต่าง ๆ ให้ครูตามความเหมาะสม การสร้างขวัญและกำลังใจ การพัฒนาตัวครู การนิเทศ การพิจารณาความดีความชอบ
2. งานเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่ การแบ่งกลุ่มนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนทางวิชาการ การบริการต่าง ๆ การสอนซ่อมเสริม การติดต่อกับผู้ปกครอง
3. งานด้านจัดโปรแกรมการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้หลักสูตรและการประเมินผลนักเรียนและอื่น ๆ

¹⁵สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536), หน้า 4.

¹⁶ภิญโญ สาธร, หลักบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526), หน้า 324.

4. งานด้านจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ จัดหาเจ้าหน้าที่เพื่อให้บริการด้านนี้แก่ครู การสร้างมาตรการเก็บรักษาและการนำไปใช้ให้เกิดผล

5. งานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน เช่น การทำทะเบียนประวัติและระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับตัวครู¹⁷

2) ด้านบุคลากร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กล่าวถึง งานบุคลากรไว้ว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งขอบข่ายงาน คือ

1. การจัดทำแผนงาน โครงการเกี่ยวกับบุคลากร
2. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน
3. การสร้างและบำรุงขวัญบุคลากร¹⁸

ภูษงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์ ได้กล่าวว่า บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานโรงเรียน เพราะครูมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีหลักและแนวความคิดด้านการบริหารบุคคล พร้อมทั้งนำหลักและแนวความคิดนั้นมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้ให้หลักการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. หลักความเสมอภาค ยึดถือการเปิดโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการในการสมัครเข้าทำงาน โดยไม่มีข้อกีดกันเรื่องฐานะ เพศ ศิษย์และศาสนา เป็นการเปิดรับสมัครทั่วไป

2. หลักความสามารถ ยึดถือความรู้ ความสามารถหรือหลักคุณวุฒิเป็นเกณฑ์ในการเลือกสรรบุคคลเข้าทำงาน รวมทั้งการพิจารณาความคิดความชอบและการเลื่อนตำแหน่ง

3. หลักความมั่นคง ถือว่าการปฏิบัติงานเป็นอาชีพที่มั่นคงถาวร การจะให้ออกจากงานจะต้องมีเหตุผล เมื่อพ้นจากงานแล้ว โดยไม่มีความผิด มีผลตอบแทนที่จะดำรงชีวิตได้ตามสมควรแก่อัตภาพ

4. หลักความเป็นกลางทางการเมือง ถือว่าข้าราชการประจำจะต้องไม่ฝักใฝ่ทางการเมืองมุ่งปฏิบัติงานให้บังเกิดผลดีต่อประชาชนตามนโยบายของรัฐบาลและในการปฏิบัติงานนั้นข้าราชการประจำมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

¹⁷พนัส หันนาทินทร์, การมัธยมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ พิงแณศ, 2524), หน้า 68.

¹⁸กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, คู่มือแนวทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป), หน้า 50.

หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของนักการเมือง หรือพรรคการเมืองใด ๆ

5. หลักการพัฒนา ได้แก่ การจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากร โดยการให้การศึกษา อบรม จัดระบบการนิเทศ และตรวจตราการปฏิบัติงานที่ดี เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานตลอดจนการจัดระบบการพิจารณาความคิดความชอบและการเลื่อนตำแหน่งอย่างเป็นธรรม

6. หลักความเหมาะสม เป็นหลักของการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน โดยการแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่เหมาะสมกับคุณวุฒิความรู้ความสามารถและความถนัดของคน

7. หลักความยุติธรรม เป็นหลักปฏิบัติในการบริหารงานบุคคลโดยละเว้นจากการเลือกที่รักมักที่ชังมีการกำหนดค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของงานที่รับผิดชอบ โดยยึดหลักงานเท่ากันเงินเท่ากัน

8. หลักสวัสดิการ ได้แก่ การจัดให้มีบริการสวัสดิการต่างๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถอุทิศตนให้กับงานได้เต็มที่ เช่น การจัดที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ การรักษาสุขภาพ ความปลอดภัยและการสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ

9. หลักเสริมสร้าง ได้แก่ การเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ทั้งในการป้องกันกักรกระทำผิดกับการประพฤตินิยมชอบของบุคลากร และการกวดขันการลงโทษผู้กระทำความผิด

10. หลักมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การยอมรับนับถือคุณค่า และศักดิ์ศรีของบุคคลแต่ละคน โดยยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน โดยการเสริมสร้างบรรยากาศ และสัมพันธภาพอันดี ให้เกิดขึ้นในระหว่างบุคลากรของหน่วยงาน

11. หลักประสิทธิภาพ ถือว่าการทำงานใด ๆ จะต้องพยายามทำให้เกิดผลดีที่สุด โดยใช้คน เวลาและค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด การจะทำเช่นนี้ได้จะต้องมีการวางแผน การประสานงานและการจัดแบ่งหน้าที่ รวมทั้งวิธีการทำงานที่ดี

12. หลักการศึกษาวิจัย การบริหารงานบุคคลจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ ระบบบริหารงานบุคคลที่ดีจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาใช้ปรับปรุงการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹⁹

การบริหารงานบุคลากรเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร นับตั้งแต่การวางแผนนโยบายการบริหารงานบุคลากร การวางแผนกำลังคน การสรรหา การรักษาไว้ซึ่งบุคลากร การพัฒนาให้บุคลากรก้าวหน้าทันสมัย การควบคุมติดตามดูแลและการทำงานของบุคลากร การ

¹⁹ ภูซงค์ อังคปริษาเศรษฐ์, การประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537), หน้า 40-41.

ลงโทษและการปูนบำเหน็จความดีความชอบ²⁰

3) ด้านกิจการนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง งานกิจการนักเรียน ไว้ว่า เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งหมด ยกเว้นในส่วนที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจะจัดควบคู่สนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมนักเรียนทุก ๆ ด้าน ให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และส่งผลถึงการพัฒนาชุมชนอีกด้วย งานกิจการนักเรียนเป็นงานสำคัญอีกงานหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา มีกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่

1. กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เช่น

- 1.1 การจัดทำเขตบริการ
- 1.2 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
- 1.3 การเกณฑ์และการรับนักเรียน
- 1.4 การปฐมนิเทศผู้ปกครอง
- 1.5 การแก้ไขปัญหานักเรียนขาดเรียน

2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน เช่น

- 2.1 การบริการสุขภาพ
- 2.2 การจัดบริการอาหารกลางวัน
- 2.3 การบริการแนะแนว
- 2.4 การบริการนักเรียนขาดแคลน
- 2.5 ทุนการศึกษา

3. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า เช่น

- 3.1 การติดตามผลนักเรียน
- 3.2 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า
- 3.3 การสรรหาและยกย่องคนดีเด่น

4. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นใน โรงเรียน

²⁰มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, การจัดการศึกษานอกระบบ, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2533), หน้า 313.

- 4.1 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
- 4.2 กิจกรรมส่งเสริมการสร้างวินัยในโรงเรียน
- 4.3 กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ
- 4.4 กิจกรรมจัดตั้งสหกรณ์นักเรียน
- 4.5 การจัดทัศนศึกษา
- 4.6 การจัดกีฬา
- 4.7 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรม
- 4.8 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน²¹

ภุชงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์ ได้กล่าวถึงงานกิจการนักเรียนว่า เป็นงานที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งหมด ซึ่งได้แก่ งานสามะโนนักเรียน คือการสำรวจนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา การรับเข้าเรียน การลงทะเบียนเรียน การแบ่งชั้นเรียน กิจกรรมนอกเหนือจากหลักสูตรที่จัดทำโดยนักเรียนและสวัสดิการที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน

ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน แบ่งออกได้ดังนี้

1. กิจกรรมร่วมหลักสูตร ได้แก่
 - กิจกรรมด้านสังคมและวัฒนธรรม
 - กิจกรรมที่นักเรียนปกครองตนเอง
 - กิจกรรมด้านกีฬา
 - กิจกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน
 - สโมสรนักเรียน
2. กิจกรรมด้านการสอน ได้แก่
 - การปฐมนิเทศ
 - การสอนพิเศษและสอนซ่อมเสริม
3. กิจกรรมเกี่ยวกับระเบียบวินัย ได้แก่
 - การรับเข้าเรียน
 - การลงทะเบียนเรียน
 - การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
4. กิจกรรมด้านสวัสดิการ ได้แก่

²¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง), อ้างแล้ว, หน้า 32 – 34.

- บริการแนะแนว
- บริการอาหารกลางวัน
- บริการสุขภาพ
- บริการทุนการศึกษาและช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ
- บริการนันทนาการ

งานกิจการนักเรียนเป็นอีกงานหนึ่งที่ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสนใจและให้การสนับสนุน²²

พนัส หันนาคินทร์ ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากการบริหารทางวิชาการแล้ว โรงเรียนจะต้องจัดบริการด้านอื่นด้วย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการอีกทางหนึ่ง ดังนั้นการบริการที่โรงเรียนควรจัดให้นักเรียน ควรมีดังนี้

1. บริการสุขภาพ ทำเพื่อป้องกันและรักษาเบื้องต้น ในการป้องกันนั้นควรจะเริ่มตั้งแต่การตรวจโรค ก่อนเข้าเรียน และการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย โดยทั่วไปตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่สุขภาพลักษณะ ส่วนการรักษา นั้น โรงเรียนจะทำได้ก็เพียงให้การพยาบาลเบื้องต้นเท่านั้น

2. การจัดบริการอาหารกลางวัน บริการนี้มีจุดหมายที่จะทำให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางอาหาร ได้ในราคาที่ถูก ผลพลอยได้อีกประการหนึ่งก็คือ การฝึกมารยาทในการรับประทานอาหารและมารยาทสังคม

3. บริการร้านค้าของ โรงเรียน จุดประสงค์เพื่อจะขายอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนและเพื่อความสะดวกที่นักเรียนจะจัดหาอุปกรณ์ที่มีราคาถูกและมีคุณภาพตรงต่อความต้องการ

4. บริการจัดให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนทั้งในค่านทรัพย์สินและสวัสดิภาพส่วนบุคคล เช่น การรักษาความปลอดภัยในเรื่องเกี่ยวกับการจราจร การต่อสู้และหนีภัยอันเกิดจากเพลิงไหม้ และโรงเรียนควรถือเป็นนโยบายที่จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยกับคณะกรรมการในเรื่องเหล่านี้ด้วย²³

4) ด้านอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง การบริหารงานอาคารสถานที่และบริเวณว่า เป็นงานบริการ การจัดดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่และบริเวณ ที่ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีบุคลากรในโรงเรียนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ขอบข่ายของงานอาคารสถานที่มีดังนี้

²² กุชงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์, การประถมศึกษา, อ่างแล้ว, หน้า 41 – 42.

²³ พนัส หันนาคินทร์, การมัธยมศึกษา, อ่างแล้ว, หน้า 278.

1. การจัดสร้างอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนผังที่ตั้งอาคาร การควบคุม การก่อสร้าง การตกแต่ง จัดระเบียบให้เป็นไปตามหลักการจัดอาคารสถานที่ของ โรงเรียน ตลอดจนการรีดถอนอาคาร

2. การใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การกำหนดแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุดต่อการเรียนการสอน โดยตรง และต่อการเกิดการเรียนรู้ในห้องเรียนของนักเรียน และชุมชน

3. การควบคุมดูแลสถานที่ หมายถึง การควบคุมดูแลโดยทั่วไปเป็นการกำกับติดตามการใช้ การบำรุงรักษา การตกแต่ง โดยรวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

4. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ หมายถึง การประดับตกแต่ง และซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงทน หรือเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินการประเมินผลการใช้เพื่อ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงแนวทาง การดำเนินการด้านนี้ให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุด และเพื่อเก็บข้อมูล สำหรับการวางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่ของปีต่อไป²⁴

ธีระ รุญเจริญ ได้กล่าวถึง การบริหารอาคารสถานที่ว่า มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การวางโครงการไว้และรักษาอาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การปรับปรุง ซ่อมแซมและพัฒนา
3. การวางแนวทางเพื่อรักษาความปลอดภัยให้แก่ทุกคน²⁵

ปริญญา อังศุสิงห์ ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ คือ

1. ความเพียงพอ หมายถึง มีเนื้อที่โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
2. ความเหมาะสม หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งของ โรงเรียนลักษณะของพื้นที่ การจัดห้องต่าง ๆ
3. ความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ

²⁴สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง), อ้างแล้ว, หน้า 40 – 42.

²⁵ธีระ รุญเจริญ, บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524), หน้า 32 – 33.

4. สุขลักษณะ หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขภาพอนามัย
5. ระยะทางติดต่อใช้สอย หมายถึง ระยะทางจากบ้านมาโรงเรียน หรือจากจุดต่าง ๆ ไปยังโรงเรียน
6. การยึดหยุ่นได้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ผังอุปกรณ์ เครื่องใช้ให้ใช้ได้กับกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง
7. ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้พื้นที่ อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่
8. การประหยัด หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ ออกแบบอาคารให้คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนไป และเสียค่านำรุงรักษาน้อย
9. การขยายตัว หมายถึง การขยายตัวของบริเวณและอาคาร โดยการออกแบบที่เหมาะสมขยายได้ง่าย และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย
10. รูปร่าง หมายถึง การวางบริเวณ โรงเรียน อาคาร และการตกแต่งภายในและภายนอก ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งการทำนุบำรุงรักษาอาคารและสถานที่ให้สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ²⁶

5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนประถมศึกษาว่า โดยทั่วไปแล้วจะดำเนินไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อโรงเรียน อันจะช่วยให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือและความสะดวกในการดำเนินงาน
2. เพื่อให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชน คือ บุคคล วัสดุ และสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินงานของโรงเรียนได้
3. เพื่อให้โรงเรียนได้รับความสนับสนุนและช่วยเหลือจากชุมชน ทั้งด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์และความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียน
4. เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือชุมชนทางด้านวิชาการอื่น ๆ อันจะเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอีกทางหนึ่ง
5. เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานหลักของโรงเรียน คือ งานวิชาการบรรลุเป้าหมายได้สะดวก

²⁶ปริญญา อังคูลิหงษ์, เอกสารประกอบการสอนการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521), หน้า 76.

6. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน อันจะทำให้บุคคลมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

7. เพื่อป้องกันหรือแก้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนที่อาจเกิดขึ้น โดยเป็นผลกระทบจากชุมชน²⁷

คำเขียน อิ่มใจ ได้ให้ความหมายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการซึ่งเป็นงานหลักให้มีคุณภาพมากขึ้น
2. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาททางกิจการนักเรียนมากยิ่งขึ้น
4. เพื่อต้องการให้ชุมชนได้ทราบถึงหลักการดำเนินงานของโรงเรียน และทราบความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน

5. เพื่อต้องการให้ชุมชนทราบความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของชุมชน ซึ่งจะเป็ประโยชน์แก่โรงเรียนอย่างมากมาย

6. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่โรงเรียนและชุมชน

7. เพื่อจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางชุมชน ในการบริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษาผู้ใหญ่ การกีฬา ห้องสมุด ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ บริการด้านสุขภาพอนามัย เป็นต้น

8. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีของหมู่คณะ ทางโรงเรียนอาจจะเชิญผู้ปกครองมาร่วมกันพัฒนาโรงเรียน พัฒนาจังหวัด หรือร่วมกันแข่งขันกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างบ้านกับโรงเรียนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น²⁸

ประจวบ จงปัดนา ได้ให้ความหมายของ ชุมชน ไว้สองความหมาย ดังนี้

ความหมายประการแรก ชุมชน คือพื้นที่ที่มีประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นเวลานานแล้ว ประชาชนเหล่านี้มีความผูกพันกับสถานที่นั้น มีจารีตประเพณี ความคิดเห็น ภาษาพูดและ

²⁷สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง), อ้างแล้ว, หน้า 84 – 85.

²⁸คำเขียน อิ่มใจ, “ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2543, หน้า 15-16.

ความเชื่อมั่นในทางเดียวกัน ใช้สาธารณะสถานและสถาบันอื่น ๆ ร่วมกัน และสามารถร่วมแรงร่วมใจกันทำกิจกรรมอันหนึ่งอันใดได้สำเร็จ

ความหมายประการที่สอง ชุมชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นที่เส้นทางมีขอบเขตเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และผู้คนเหล่านั้นมีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความสนใจร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ความรักชาติ มีแนวพฤติกรรมเป็นอย่างเดียวกัน เช่น กินอยู่หลับนอน มีภาษาพูดอย่างเดียวกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเดียวกัน หรือในอีกทัศนะหนึ่ง ชุมชน คือ กลุ่มคนที่อยู่ในท้องถิ่น หรือภาคเดียวกัน มีวัฒนธรรมเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน มีจุดศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์หรือกิจกรรมที่สำคัญร่วมกัน

สรุป โรงเรียน หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการศึกษาเล่าเรียน ชุมชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ภาษาพูดและความเชื่อในทางเดียวกัน มีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันทำกิจกรรมอันหนึ่งอันใดให้สำเร็จลุล่วงกันได้

ความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จากการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับชุมชนและท้องถิ่นทำให้กล่าวได้ว่า นอกจากจะเป็นสถานการศึกษาแล้ว โรงเรียนยังมีลักษณะเป็นสถาบันทางสังคมระดับท้องถิ่นอีกด้วย การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียน การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1. เป็นการบริหารงานที่ช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนเป็นไปได้โดยสะดวก
2. เป็นการบริหารงานที่ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. เป็นการบริหารงานที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรจากชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนได้
4. เป็นการบริหารงานที่เข้าใจในสภาพความต้องการและปัญหาของชุมชนเพื่อประกอบในการพิจารณากำหนดนโยบายของโรงเรียน
5. เป็นการบริหารงานที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน อันจะเป็นการช่วยพัฒนาสังคมอีกทางหนึ่ง
6. เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมในเรื่องการอยู่ร่วมกันและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม
7. เป็นการบริหารงานที่มีส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยราชการอื่น เช่น

กรมการปกครอง การพัฒนาชุมชน เป็นต้น อันจะเป็นผลดีต่อทางราชการ²⁹

สุวัฒน์ พุทธิเมธา ได้กล่าวถึง งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ไว้ว่าเป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

1. การศึกษาในโรงเรียนสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน เพราะโรงเรียนให้การศึกษแก่นักเรียน ซึ่งมาจากที่โรงเรียนที่ชุมชนตั้งอยู่ นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน นักเรียนต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นรวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียนด้วย บุคคลในชุมชนก็จะดำรงชีวิตตามนักเรียนไปด้วย จึงถือว่าโรงเรียนให้การศึกษโดยทางอ้อมแก่บุคคลในชุมชนนั่นเอง

2. เพื่อให้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม คือให้ประชาชนยอมรับว่าสถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญของชุมชน เป็นสิ่งมีค่าของทุกคน ช่วยทำให้การเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ดังนั้นประชาชนในชุมชนย่อมมีความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของโรงเรียน ยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือโรงเรียน อาจจะเป็นเงิน วัสดุสิ่งของ แรงงานและข้อเสนอในการปรับปรุงโรงเรียน

3. ทำให้ครูกับผู้บริหารนักเรียนและประชาชนในชุมชน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะโรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันดี แต่ถ้าโรงเรียนกับชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กันจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น โรงเรียนและครูถูกกล่าวหา เป็นต้น

4. เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เป็นปัญหาต่อการศึกษา โดยชุมชนแต่ละแห่งมักจะมีผู้ที่มีปัญหาไม่เข้าใจการศึกษา ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน ไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้

5. เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนตามความต้องการของชุมชน เพราะการเรียนการสอนของโรงเรียนต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชุมชน ต้องอาศัยความร่วมมือ สนับสนุนจากชุมชน จะต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของชุมชนและผู้ให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ สามารถนำไปเผยแพร่กับชุมชน นอกจากโรงเรียนให้การศึกษเพื่อพัฒนาบุคคลแล้ว ยังมุ่งพัฒนาชุมชนไปด้วย ดังนั้นหลักสูตรและการเรียนการสอนของโรงเรียนจะต้องได้รับการปรับปรุงตามความต้องการของชุมชนด้วย

²⁹ประจวบ จงปัดนา, “ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2538, หน้า 9-10.

6. เพื่อใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เป็นประโยชน์ เพราะในชุมชนมีทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล สถาบันแล้ววัฒนธรรมพื้นบ้านมากมายด้วยกัน ทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในโรงเรียนได้

7. ทำให้โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจชุมชนดี ทั้งในด้านปัญหาของชุมชน ความต้องการของชุมชน ทรัพยากรในชุมชน เพื่อโรงเรียนจะได้ช่วยแก้ปัญหาของชุมชน และปรับปรุงหลักฐานให้เหมาะสมกับชุมชน³⁰

รวิชัย เปรมปรีย์ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า โรงเรียนที่มีจุดหมายไม่เพียงแต่จัดบริการให้การศึกษาเฉพาะกับนักเรียน หากแต่จัดบริการแก่ทุกคน ทุกหมู่ ทุกคณะ ในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ โรงเรียนจะต้องให้บริการแก่ชุมชน สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในกิจการของโรงเรียน ความรู้จากโรงเรียนย่อมเผยแพร่เข้าไปในชุมชนจากเรื่องสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวกในโรงเรียน เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด สนามกีฬา โรงพลศึกษา สระว่ายน้ำ ฯลฯ ควรให้ชุมชนมีโอกาสรับประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ด้วย สิ่งที่จะต้องกระทำในเรื่องนี้ ควรสร้างจิตสำนึกว่าของของโรงเรียนก็คือของของชุมชน ให้ทุกคนมีความเป็นเจ้าของ เพื่อให้ช่วยกันเป็นหูเป็นตาและดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย³¹

สุพิชญ์ ธีระกุล ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนไว้ พอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อสร้างเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. เพื่อสร้างเสริมความรู้สึกรักเป็นเจ้าของให้แก่ชุมชน
3. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน
4. เพื่อฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชน
5. เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างบ้านกับโรงเรียน³²

กิติมา ปรีดีดิลก ได้ให้ หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ คล้ายคลึงกัน คือ

³⁰ สุวัฒน์ พุทธิเมธา, ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โอเคียน สโตร์, 2532), หน้า 104-111.

³¹ รวิชัย เปรมปรีย์, 16 M-M16 ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2543), หน้า 45.

³² สุพิชญ์ ธีระกุล, การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน, (สมุทรปราการ : ขนิษฐา การพิมพ์, 2522), หน้า 12.

1. ยึดหลักมนุษยสัมพันธ์การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนนั้นต้องอาศัยหลักมนุษยสัมพันธ์เป็นอย่างมาก บุคลากรในโรงเรียนจึงต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
 2. ยึดหลักความจริงใจหรือบริสุทธิ์ใจ ข้อความใดๆ ที่จะเผยแพร่สู่ประชาชน ย่อมจะมีความเชื่อถือได้ ตรงไปตรงมามากที่สุด และไม่ควรมีอะไรปิดบังภายในโรงเรียน
 3. ยึดหลักความซื่อสัตย์ บุคลากรในโรงเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และการทำงาน ควรให้ประชาชนหรือคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย
 4. ยึดความคงเส้นคงวา หมายถึง ความสม่ำเสมอในการทำงาน การติดต่อสัมพันธ์กับคน
 5. ยึดความเสียสละบุคลากรทุกคนในโรงเรียนควรมีความเสียสละในการทำงานเพื่อชุมชน
 6. ยึดความอดทน บุคลากรในโรงเรียนจะต้องอดทนเป็นอย่างมากในการดำเนินงานของโรงเรียนและการติดต่อกับชุมชน
 7. ยึดความยืดหยุ่น การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนควรเป็นลักษณะอ่อนโยน ผ่อนปรน การดำเนินการควรยืดหยุ่นตามสถานการณ์และเวลา
 8. ยึดความต่อเนื่อง การจะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นย่อมต้องอาศัยเวลาในการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกันและจำเป็นต้องมีตลอดไป
 9. ยึดการควบคุมเนื้อหา การสร้างสัมพันธ์จะต้องครอบคลุมลักษณะงานและขอบข่ายของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างเพียงพอ มิใช่มุ่งในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ
 10. ยึดความเรียบง่าย การนำเสนอของโรงเรียนต่อชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านใด ควรคำนึงถึงความเรียบง่าย สื่อสัมพันธ์กันเข้าใจ
 11. ยึดการสร้างสรรค์ เป็นหลักของโรงเรียน ต้องมุ่งที่จะกระทำเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 12. ความสามารถในการปรับตัว การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องปรับให้พร้อมกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละ โอกาสและแต่ละสภาพปัญหา³³
- การจัดการศึกษา ด้านวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดในการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนพัฒนาให้ดีขึ้น โดยมีด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านเป็นส่วนสนับสนุน ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในการพัฒนาการศึกษา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ การจัดการอาคารสถานที่และบริเวณ ให้มีส่วนส่งเสริมในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้ามามี

³³ กิติมา ปรีดีคิดลิก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, อ่างแก้ว, หน้า 244.

ส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา บรรลุเป้าหมาย จะเห็นได้ว่า ทั้ง 5 ด้าน มีความเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้จะนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมด้านเนื้อหา เพื่อให้ความชัดเจนในการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

2.6 สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่วิจัย

โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2481 เดิมโรงเรียนนี้มีชื่อว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลพระลับ 2 (วัดสว่างคอนยาง) เป็นสาขาของวัดโพธิ์ บ้านศิลา ตั้งอยู่ที่บ้านคอนยาง หมู่ที่ 17 ต.พระลับ อ.เมือง จ.ขอนแก่น

เปิดทำการสอน ชั้น ป.1 – ป.3 แผนสามัญศึกษา มีครู 3 คน นายอนุกิจ สีดาพันธ์ เป็นครูใหญ่คนแรก ต่อมาทางราชการได้ยุบโรงเรียนประชาบาลตำบลพระลับ 2 (วัดสว่างคอนยาง) และย้ายโรงเรียนมาตั้ง ณ บริเวณบ้านโนนชัย (สถานที่ตั้งในปัจจุบัน) เปิดทำการสอน ป.1- ป.4

ในวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2496 ได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่ว่าโรงเรียนบ้านโนนชัย (กฐินสามัคคีอุทิศ) ต่อมาในวันที่ 1 ตุลาคม 2515 ได้โอนมาเป็นโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ถนนราษฎร์กระเนิง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น

พ.ศ.2547 – ปัจจุบัน นางเฉลิมศรี สตาร์ตัน ได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย

บุคลากรในโรงเรียน

ผู้บริหาร 2 คน, ครู 34 คน

เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน, เจ้าหน้าที่การเงิน 1 คน

นักการภารโรง 3 คน, แม่ครัว 3 คน

จำนวนนักเรียนในปัจจุบัน

มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 590 คน

ระดับอนุบาล 140 คน

ระดับประถมศึกษา 450 คน

คติพจน์ประจำโรงเรียน : คิดดี พุคดี ทำดี

สีประจำโรงเรียน : ม่วง – ขาว

ปรัชญา : สุวิชาโน ภะวััง โหติ ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ

วิสัยทัศน์

โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย เป็นโรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษา

ผู้เรียนมีคุณธรรมล้ำหน้า	สติปัญญาล้ำเลิศ
ชุมชนฐานถิ่น	ฉลาดอยู่ ฉลาดกิน
ชุมชนท้องถิ่นร่วมพัฒนา	และก้าวหน้าทันเทคโนโลยี

พันธกิจ

1. พัฒนาคูในเรื่องเทคนิคการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองตามความต้องการ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านคุณธรรม จริยธรรม ร่างกาย สติปัญญา รู้จักดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เห็นคุณค่าของตนเอง ครอบครั้ว ท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม
5. ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนในเรื่อง การนำเสนอผลงาน การประชาสัมพันธ์หรือการแสดงผลต่าง ๆ
6. สนับสนุนการพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต
7. จัดทำหลักสูตรวิถีชุมชนท้องถิ่น
8. จัดสภาพภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น น่าอยู่และเอื้อต่อการเรียนรู้
9. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานและกิจกรรมการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขทั้งทางกายและใจ
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสำนึกรักชุมชนท้องถิ่น
4. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต
5. เพื่อจัดภูมิทัศน์ภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่และเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดหาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน
6. เพื่อพัฒนาสู่โครงการ โรงเรียนนาร่องวิถีชุมชนท้องถิ่น

สภาพชุมชน

การประกอบอาชีพ อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ทำการเกษตรค้าขาย และรับราชการ ที่อยู่อาศัยส่วนมากมีบ้านเป็นของตนเองเป็นชุมชนแบบชานเมือง ไม่แออัดเป็น

ลักษณะกึ่งชนบทกึ่งในเมือง การศึกษาของคนในชุมชน ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่มีการศึกษาดังแต่ระดับชั้น ป.4 – ปริญญาตรี ผู้ปกครองโดยทั่วไปในปัจจุบันเห็นความสำคัญของการศึกษาและส่งเสริมให้บุตรหลานได้ศึกษาในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง³⁴

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิตยา วัชรมุสิก ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านธุรการและการเงิน ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ตามลำดับ

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การบริหารงานโรงเรียนอนุบาลส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่า การบริหารด้านอาคารสถานที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานและเป็นสิ่งที่ทำให้โรงเรียนอนุบาลประสบผลสำเร็จส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนให้มีความไว้วางใจเชื่อถือการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่เมื่อพิจารณาในด้านวิชาการและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน การสนับสนุนให้ครูอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนที่เกี่ยวกับศาสนาประเพณีของท้องถิ่นยังไม่ดีพอ³⁵

เกสร โพธิ์ศรี ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนพัฒนา จังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน

³⁴โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย, สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย, (ขอนแก่น : โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย, 2549), หน้า 4-10, (อัดสำเนา).

³⁵นิตยา วัชรมุสิก, “ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช), 2546, 77 หน้า.

อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริการ-กิจกรรม ด้านการปกครองนักเรียน ด้านวิชาการ และด้านธุรการ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลดังนี้

1. ด้านวิชาการ พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากและปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดมีความพึงพอใจในระดับมากในเรื่อง การจัดประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยการสอบภาคเรียนละ 2 ครั้ง การจัดหลักสูตรและแผนการเรียนในแต่ละระดับชั้นเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนและรายละเอียดของผลการเรียนแต่ละวิชาที่ทางโรงเรียนแจ้งให้ทราบ ในระดับต่ำในเรื่องการให้การบ้านแก่นักเรียนมีเนื้อหาและคำถามเหมาะสม การยกย่องให้กำลังใจและประกาศเกียรติคุณของนักเรียนที่เรียนดี ประพฤติดีและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

2. ด้านการปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ปานกลางและน้อย ในรายละเอียดมีความพึงพอใจระดับมากในเรื่อง ระเบียบปฏิบัติในหนังสือคู่มือนักเรียน ผู้ปกครองและครูมีความชัดเจนและปฏิบัติได้ รองลงมาคือ การฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรับผิดชอบและการติดตามดูแลนักเรียนของครูประจำชั้น

3. ด้านบริการกิจกรรม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดมีความพึงพอใจระดับมากในเรื่อง การจัดบริเวณ โรงเรียนมีความร่มรื่น สะอาด สวยงาม และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมา คือ การจัดบริการตรวจสอบสุขภาพให้นักเรียนและการให้บริการด้านสุขภาพแก่นักเรียนและการจัดอาคารสถานที่ของ โรงเรียนมีความปลอดภัยและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

4. ด้านธุรการ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดมีความพึงพอใจระดับมากในเรื่อง การจัดทำบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการงานธุรการ และมีการวางแผนได้เหมาะสม

5. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ตามระดับการศึกษาและอาชีพ มีความแตกต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีมีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ปกครองที่มีอาชีพอิสระมีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการทั้ง 4 ด้าน³⁶

ยุทธนา ศรีพิจักษณ์ ได้ศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเซนต์แอน โทนี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการ

³⁶เกษร โพธิ์ศรี, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนพัฒนา จังหวัดสระแก้ว”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2546, 96 หน้า.

จัดการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับ มาก โดยผู้ปกครองพึงพอใจด้านบุคลากรมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านการจัดการและบริหารทั่วไป ด้านอาคารตามลำดับและ อันดับสุดท้าย คือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อพบว่า

1. ด้านการจัดการและบริหารทั่วไป เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้ปกครอง มีความพึงพอใจ ระดับมากในเรื่อง การอำนวยความสะดวกกับผู้ปกครองที่มาติดต่อ โรงเรียน การบริหารงานธุรการ การเงิน สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง และการจัดโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน ตามลำดับ และมีความพึงพอใจน้อยที่สุด เรื่องการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน

2. ด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้ปกครอง มีความพึงพอใจระดับมากในเรื่อง การรายงานผลการเรียนของนักเรียน การวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ปลายภาคเรียนและ ระหว่างภาคเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่ำสุดเรื่อง การจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้แหล่ง เรียนรู้จริงในท้องถิ่น

3. ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้ปกครอง มีความพึงพอใจระดับมากในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของครู อาจารย์ การดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียนของครู อาจารย์ การดำรงตนเป็น แบบอย่างที่ดีของครู อาจารย์ ตามลำดับ และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่ำสุดเรื่องการพัฒนาความรู้ ความสามารถของครู อาจารย์

4. ด้านกิจการนักเรียน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้ปกครอง มีความพึงพอใจระดับมากใน เรื่อง การจัดกิจกรรมป้องกันปัญหาเสพติดของโรงเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้ นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักเรียน และ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่ำสุดเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางวิชาการให้กับนักเรียน

5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้ปกครอง มีความพึงพอใจ ระดับมากในเรื่องการเผยแพร่เกียรติประวัติ นักเรียน ครู อาจารย์ และเกียรติของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน การนำข้อมูลสารสนเทศของชุมชนมาใช้ในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่ำสุดเรื่องการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของ ชุมชน

6. ด้านอาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดผู้ปกครอง มีความพึงพอใจระดับมากใน เรื่องความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยของอาคาร ความเพียงพอของแสงสว่างภายในห้องเรียน การจัด

สิ่งแวดล้อม บรรยากาศบริเวณ โรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ และผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่ำสุดเรื่อง สถานที่จอดรถสำหรับ รับ-ส่ง นักเรียน³⁷

สุพจน์ ทรนารายณ์ ได้ศึกษา ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารอาคารสถานที่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและชุมชน เมื่อมีการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองจำแนกด้านอายุและวุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน³⁸

โสรัถยา วรสิทธิกร ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คืองานด้านกิจกรรม นักเรียนและงานด้านวิชาการ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละงานพบว่า

1. งานด้านวิชาการ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนหนองกุงศรี วิทยาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากเรื่องการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการทำงาน ขยัน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบ การดูแลเอาใจใส่ ของครูนักเรียนในด้านการเรียน การส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีของ โรงเรียนและการจัดการเรียนการ สอนให้นักเรียนมีพื้นฐานที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

2. งานด้านกิจกรรมนักเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนหนอง กุงศรีวิทยาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียน การช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนหรือ

³⁷บุุทธนา ศรีพิจารณ์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเซนต์แอนโทนี่”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 94 หน้า.

³⁸สุพจน์ ทรนารายณ์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม), 2547, 128 หน้า.

ยากจน (เช่น การให้เครื่องแต่งกายนักเรียน) ให้หนังสือพิมพ์เรียน การช่วยเหลือด้านอาหารกลางวัน ให้ทุนหรืออุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น และการจัดกิจกรรมนันทนาการของโรงเรียน (เช่น กิจกรรมดนตรี กิจกรรมกีฬา)

3. งานด้านอำนวยการและส่งเสริมการศึกษา ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยในระดับมาก 1 ข้อ เรื่อง การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณ โรงเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบการต่าง ๆ

4. งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร โดยรวมอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยในระดับมาก 2 ข้อ เรื่องการอนุญาตให้ผู้ปกครองหรือชุมชนได้เข้ามาใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และการให้การต้อนรับของครูที่มีต่อผู้ปกครองเมื่อผู้ปกครองมาที่โรงเรียน³⁹

สายสวาท พันธุ์อุดม ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมารีวิทย จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ด้านการบริหารงานบุคลากร ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนมีครูที่มีวุฒิการศึกษา ความรู้ ความสามารถตรงกับสายงานที่ปฏิบัติและมีจำนวนเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียน ประกอบกับคุณเป็นคุณเป็นผู้มีกัลยาณมิตร

2. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเป็นอันดับสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานวิชาการได้กำหนดแนวดำเนินการไว้อย่างแจ่มชัด มีการวิเคราะห์และปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม

3. ด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเป็นอันดับสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการแจ้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองทราบล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการให้ทันสมัย มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

³⁹โสรัถยา วรสิทธิกร, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม), 2548, 86 หน้า.

พิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรื่อง การรับเงินและออกใบเสร็จรับเงิน ส่วนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเรื่อง การหารายได้และสินทรัพย์ การจัดระบบสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิต และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การรับเงินและออกใบเสร็จรับเงินเป็นการให้บริการของโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ปกครองโดยตรง ส่วนเรื่องอื่นเป็นเรื่องภายในของโรงเรียน ผู้ปกครองจะไม่ส่วนเกี่ยวข้องจึงไม่รับรู้อะไรมากนัก

5. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญ พบว่าความแตกต่างของวุฒิการศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองมิใช่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน⁴⁰

รจนา ไชยโกฏี ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และรายด้าน เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและสังคม ครุรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และเนื้อหาวิชาที่เรียนนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ด้านการบริหารงานบุคคล ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ และครูมีจิตใจอ่อนโยน รักเมตตาต่อเด็ก

3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การเงินและพัสดุเป็นการเฉพาะ การบริการชำระเงินบำรุงการศึกษามีความรวดเร็ว โรงเรียนจัดทำบัญชีการเงินเป็นระบบมีความถูกต้อง

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร ครูให้การต้อนรับผู้ปกครองด้วยอัธยาศัยดี การ

⁴⁰สายสวาท พันธุ์อุดม, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 91 หน้า.

ตกแต่งอาคารเรียนสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน บริเวณรอบอาคารเรียนเหมาะสำหรับพักผ่อน และการเล่นของนักเรียน และการจัดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาดปราศจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ⁴¹

เยาวดี ชัยกิตติภรณ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน และด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและอาคารสถานที่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยจำแนกตามอาชีพ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁴²

พัชรินทร์ กัณวณา ได้ศึกษาความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง นักเรียนต่อหลักสูตรท้องถิ่น บูรณาการแบบองค์รวม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนคอยเต่า วิทยาคม อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครู ผู้ปกครองนักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตรท้องถิ่นบูรณาการแบบองค์รวม ในระดับปานกลาง ทั้งด้านนักเรียน ด้านกระบวนการ และด้านการจัดการ ตามลำดับ โดยความพึงพอใจเรื่องนักเรียนสามารถเข้ากับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง ได้ดี มีการประเมินการเรียนรู้อย่างหลากหลายวิธี และการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ปัญหาที่พบ คือ ปัญหาด้านความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ของนักเรียน ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนและปัญหาด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของนักเรียน แนวทางปรับปรุง คือ การเพิ่มความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นตาม

⁴¹รจนา ไชยโกฏี, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 101 หน้า.

⁴²เยาวดี ชัยกิตติภรณ์, “ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, 125 หน้า.

หลักสูตรแกนกลางกำหนด มีการประเมินผลที่เที่ยงตรง ยุติธรรม เชื่อถือได้ นักเรียน ผู้ปกครอง รับทราบผลการประเมิน รวมทั้งการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมตาม หลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ คือ ปรับปรุงการจัดทำหลักสูตร ควรมี เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับสากล เหมาะสมในระดับท้องถิ่น สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และครอบคลุมความต้องการของนักเรียน ชุมชนและสังคม⁴³

สิฏฐิวัชรธน์ วิทยาภรณ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของ โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของ โรงเรียนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า

1. ด้านการบริหารงานบุคคล ความพึงพอใจของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับที่ หนึ่ง เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ยอันดับแรกคือ ครูเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด คิดตามความประพฤติ ของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน ส่วนอันดับต่ำสุดคือ ครูมีการพัฒนาตนเองและศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
2. ด้านการบริหารงานทั่วไป ความพึงพอใจของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ สอง เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ยอันดับแรกคือ โรงเรียนมีอาคารเรียนที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวน นักเรียน การจัดอาคารสถานที่เพียงพอสำหรับให้นักเรียนพักผ่อนและกิจกรรมการเล่นของ นักเรียน ตามลำดับ
3. ด้านการบริหารงานวิชาการ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ สาม เมื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ยอันดับแรกคือ การส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้ง ในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
4. เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่ำกว่าหรือเทียบเท่าปริญญาตรี กับ ผู้ปกครองที่มีวุฒิกการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

⁴³พัชรินทร์ กันวะนา, “ความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง นักเรียนต่อหลักสูตรท้องถิ่นบูรณา การแบบองค์รวม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราชวิทยาลัย), 2550, 104 หน้า.

5. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกัน พบว่าทั้งสองปัจจัยมิใช่ตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้ปกครองแตกต่างกัน ดังนั้นความเห็นของผู้ปกครองจึงไม่แตกต่างกัน⁴⁴

อำนาจ แกมนิล ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนคลองสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจต่อการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ความพึงพอใจของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูผู้สอนมีความเข้าใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเพียงพอและโรงเรียนจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา

2. ด้านการบริหารงานบุคคล ความพึงพอใจของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีมาตรการและระเบียบที่ใช้สำหรับนักเรียนที่กระทำผิดระเบียบวินัยโรงเรียน ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจต่อพฤติกรรมของนักเรียน และครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

3. ด้านการบริหารทั่วไป ความพึงพอใจของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีอาคารที่แข็งแรงมั่นคงเหมาะสมเพียงพอแก่นักเรียน โรงเรียนมาการจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักเรียนและผู้ปกครอง เช่น การจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนรวมทั้งช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนและผู้ปกครอง และโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน

4. เมื่อเปรียบเทียบผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับช่วงชั้น วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. เมื่อเปรียบเทียบผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

⁴⁴ศิริฉวีวรรณ วิทยาภรณ์, “การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2550, 87 หน้า.

ด้านบริหารงานวิชาการ ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเพาะปลูกมีความพึงพอใจมากกว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพปลูสดั้ว⁴⁵

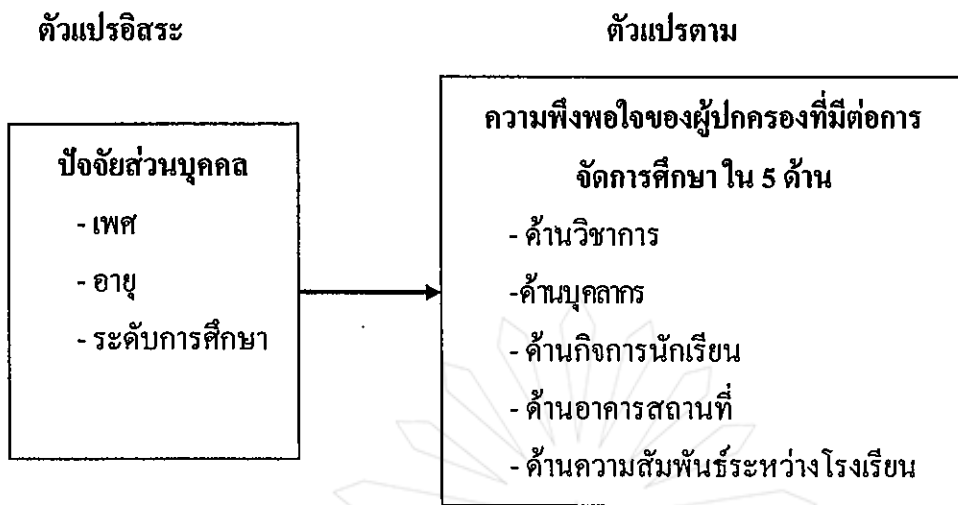
จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ สรุปที่ได้ว่า โรงเรียนจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วย มีการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึง ชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อพัฒนา โรงเรียนให้มีมาตรฐานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ปกครองในทุก ๆ ด้าน ตามความคาดหวัง ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ให้มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญในการส่งบุตร หลานเข้ามาเรียนในโรงเรียน และนำมาสร้างเป็นแนวทางในการศึกษาถึงความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย(Conceptual Framework)

จากการศึกษา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดหลักในการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ครอบคลุมในโรงเรียนไว้ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงินและพัสดุ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน⁴⁶ ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัยสำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เฉพาะ 5 งาน ดังภาพประกอบที่ 1.1 ดังนี้

⁴⁵อำนาจ แกมนิล, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม ตั้งกักสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2550, 107 หน้า.

⁴⁶สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, แนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2532), หน้า 4.

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัยสำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัยสำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 – 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 450 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจากการนำประชากร จำนวน 450 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan¹ จำนวน 208 คน และเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลกระจายทั่วถึงและมีประสิทธิภาพต่อการวิจัย ผู้วิจัยจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คือ

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 43.

กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามประชากร สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างของแต่ละระดับชั้น โดยการจับสลากตามสัดส่วน ผลการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	56	25
2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	75	35
3. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	75	35
4. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	94	43
5. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	75	35
6. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	75	35
รวม	450	208

ที่มา : โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย

3.2 กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาไว้ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน เทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ใน 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านวิชาการ
- 2) ด้านบุคลากร
- 3) ด้านกิจการนักเรียน
- 4) ด้านอาคารสถานที่
- 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์ แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.3.1 การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1) การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีการจัดการศึกษาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2) กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3.3.2 ลักษณะและเนื้อหาของแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งสร้างขึ้นตามหลักการและวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ที่มีข้อความเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยยึดแนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา² เป็นหลัก และผู้วิจัยได้ปรับแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจในด้านวิชาการ จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในด้านบุคลากร จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในด้านกิจการนักเรียน จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจในด้านอาคารสถานที่ จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 5 ความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งสร้างขึ้นตามหลักการและวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) จัดแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ³ ดังนี้

²สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, แนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2532), หน้า 4.

³สำเร็จ จันทรสวรรณ และคนอื่น ๆ, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547), หน้า 243.

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
ความพึงพอใจมากที่สุด	5
ความพึงพอใจมาก	4
ความพึงพอใจปานกลาง	3
ความพึงพอใจน้อย	2
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1

การพิจารณาค่าระดับของความพึงพอใจของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ปานกลาง น้อย โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายจากช่วงระดับคะแนน(Class Interval) 5 ระดับ⁴ ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจ ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจ ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจ ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.4.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง และที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- 2) กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3) สร้างแบบสอบถามและกำหนดกรอบเกณฑ์การให้คะแนนแล้วนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

⁴บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า 187.

4) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้แนะนำอีกครั้ง ก่อนนำไปตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ

3.4.2 การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1) การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบในด้านความตรงของเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจงและความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

2) การหาความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีฐาน สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปจึงจะยอมรับว่ามีความเที่ยง¹

3) การหาคุณภาพเครื่องมือครั้งนี้ สามารถหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.96 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

4) นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วนำผลการทดสอบแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

5) จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ประสานงานกับโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย เพื่อขออนุญาตในการขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง

¹ ล้วน สายยศ และคนอื่นๆ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2538), หน้า 170 – 171.

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย

2) ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 208 ชุด และนัดวันเวลาที่ผู้ศึกษาค้นคว้าจะเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 95.2

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.6.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ นำมาลงรหัสข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา

2) การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา .

4) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ นำมาลงรหัสข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย

(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การทดสอบหาค่าที (t - test) ระหว่างเพศ จำนวน 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระหว่างอายุ จำนวน 4 กลุ่ม และระดับการศึกษา จำนวน 4 กลุ่ม โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ข้อมูลข้อเสนอแนะ รวบรวมข้อมูลแล้วสรุปผล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติดังต่อไปนี้คือ

\bar{X}	แทนค่าเฉลี่ย
N	แทนค่าจำนวนประชากรที่ศึกษา
S.D.	แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t .	แทนค่าสถิติแจกแจง t
df	แทนค่าชั้นของความเป็นอิสระ
SS	แทนค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทนค่าความแปรปรวน
F	แทนค่าสถิติแจกแจง F
P	แทนค่าความน่าจะเป็น
*	แทนความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้าน

บุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	84	42.4
2. หญิง	114	57.6
รวม	198	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ 21 – 30 ปี	27	13.6
2. อายุ 31 – 40 ปี	110	55.6
3. อายุ 41 – 50 ปี	55	27.8
4. อายุ 51 ปี ขึ้นไป	6	3.0
รวม	198	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาอายุระหว่าง 41- 50 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

อายุระหว่าง 21- 30 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุดคืออายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถมศึกษา	87	43.9
2. มัธยมศึกษา	60	30.3
3. อนุปริญญา	31	15.7
4. ปริญญาตรี	20	10.1
5. สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	198	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมา มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 การศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

ตารางที่ 4.4 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัยโดยภาพรวม

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านวิชาการ	3.88	0.55	มาก
2. ด้านบุคลากร	4.05	0.61	มาก
3. ด้านกิจการนักเรียน	3.92	0.60	มาก
4. ด้านอาคารสถานที่	4.11	0.55	มาก
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.08	0.63	มาก
รวม	4.01	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านวิชาการ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นด้านวิชาการ	3.89	0.72	มาก
2. การจัดหลักสูตรและรายวิชาของโรงเรียนเหมาะสมกับนักเรียน	3.95	0.71	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.12	0.78	มาก
4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	3.80	0.84	มาก
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านวิชาการตามความสามารถของนักเรียน	4.25	0.75	มาก
6. โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอและเหมาะสม	3.76	0.85	มาก
7. โรงเรียนมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.85	มาก
8. นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	3.43	0.86	ปานกลาง
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อน	3.91	0.83	มาก
10. กระบวนการเรียนการสอนของครูก้าวหน้าและทันต่อเหตุการณ์	3.90	0.80	มาก
รวม	3.88	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านวิชาการตามความสามารถของนักเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านบุคลากร

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ให้ความเสมอภาคกับนักเรียนทุกคน	3.96	0.82	มาก
2. ครูที่ปรึกษา มีการจัดระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.06	0.84	มาก
3. ครูประพฤติตนอันเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.02	0.89	มาก
4. ครูมีความกระตือรือร้นและตั้งใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา	4.16	0.85	มาก
5. ครูประจำชั้น เอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี	4.24	0.83	มาก
6. ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี	4.02	0.79	มาก
7. โรงเรียนมีครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียน	4.05	0.78	มาก
8. ครูมีความขยันหมั่นเพียร ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และตั้งใจสอนเป็นอย่างดี	4.10	0.80	มาก
9. ครูมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อวางแผนและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	4.18	0.73	มาก
10. ครูทำโทษนักเรียนได้อย่างมีเหตุผลและไม่ใช้ความรุนแรง	3.80	0.88	มาก
รวม	4.05	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 ครูประจำชั้นเอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 10 ครูทำโทษนักเรียนได้อย่างมีเหตุผลและไม่ใช้ความรุนแรง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านกิจการนักเรียน

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครูส่งเสริมให้นักเรียนออกกำลังกายสม่ำเสมอ	3.99	0.85	มาก
2. โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนวให้นักเรียนทุกคน	3.84	0.81	มาก
3. โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันถูกสุขลักษณะ	4.14	0.77	มาก
4. มีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.86	มาก
5. โรงเรียนมีการสื่อสารที่ให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้ปกครอง	3.89	0.82	มาก
6. มีเครื่องเล่น อุปกรณ์เสริมทักษะพร้อมบริการแก่นักเรียน	3.89	0.86	มาก
7. มีการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนเครื่องแบบและอุปกรณ์การเรียน	3.93	0.91	มาก
8. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านประชาธิปไตย แก่นักเรียน เช่น มีการเลือกตั้งประธานนักเรียนและสภานักเรียน เป็นต้น	4.06	0.82	มาก
9. มีบริการห้องพยาบาลเพื่อปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ	3.85	0.92	มาก
10. มีการดูแลและติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	3.85	0.88	มาก
11. มีบริการตรวจสุขภาพอย่างทั่วถึง	3.78	0.93	มาก
รวม	3.92	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันถูกสุขลักษณะ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 11 มีบริการตรวจสุขภาพอย่างทั่วถึง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านอาคารสถานที่

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. อาคารสถานที่ของ โรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย	4.30	0.70	มาก
2. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.21	0.80	มาก
3. อาคารเรียนมีการออกแบบให้อากาศถ่ายเทสะดวก	4.40	0.71	มาก
4. โรงเรียนมีการซ่อมแซม ปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง	4.33	0.70	มาก
5. ภายในโรงเรียนมีมุมพักผ่อนหย่อนใจและมีบรรยากาศร่มรื่น	4.06	0.88	มาก
6. การคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนสะดวกปลอดภัย	4.04	0.73	มาก
7. มีการจัดและตกแต่งห้องเรียนเหมาะสม ต่อการเรียนการสอน	3.98	0.75	มาก
8. มีบริการห้องสมุดเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน	3.80	0.84	มาก
9. มีห้องน้ำ ห้องสุขาที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ	3.83	0.95	มาก
10. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติดและแหล่งอบายมุข	4.23	0.88	มาก
รวม	4.11	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 อาคารเรียนมีการออกแบบให้อากาศถ่ายเทสะดวก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 มีบริการห้องสมุดเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารของโรงเรียน	4.08	0.86	มาก
2. ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูในโรงเรียน	4.13	0.82	มาก
3. โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.94	มาก
4. ผู้ปกครองได้รับข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ	3.98	0.85	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	4.09	0.79	มาก
6. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ	4.11	0.75	มาก
7. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.11	0.86	มาก
8. ผู้บริหารและครูให้เกิดริและยอมรับนับถือผู้ปกครองอย่างเท่าเทียมกัน	4.13	0.74	มาก
9. ผู้ปกครองมีโอกาสได้รับชมกิจกรรมและผลงานของนักเรียนในด้านต่าง ๆ	4.24	0.78	มาก
10. โรงเรียนยกย่องเชิดชูผู้ปกครองที่ให้ความสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียน	4.07	0.82	มาก
รวม	4.08	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 9

ผู้ปกครองมีโอกาสได้รับชมกิจกรรมและผลงานของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 3 โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบเพศกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม

ข้อความ	เพศ				ค่า t	P
	ชาย (N = 84)		หญิง (N = 114)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านวิชาการ	3.84	0.60	3.93	0.53	-1.07	0.27
2. ด้านบุคลากร	4.06	0.64	4.06	0.60	-0.06	0.95
3. ด้านกิจการนักเรียน	3.85	0.68	3.99	0.53	-1.57	0.12
4. ด้านอาคารสถานที่	4.05	0.61	4.17	0.51	-1.45	0.15
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.97	0.71	4.18	0.57	-2.22	0.03*
รวม	3.95	0.59	4.06	0.48	-1.43	0.15

* P < 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบเพศชายและเพศหญิงของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน มีด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบอายุของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม

ข้อความ	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1) ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.15	0.38	1.24	0.30
	ภายในกลุ่ม	194	60.21	0.31		
	รวม	197	61.36			
2) ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.49	0.16	0.43	0.73
	ภายในกลุ่ม	194	73.85	0.38		
	รวม	197	74.34			
3) ด้านกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.55	0.52	1.44	0.23
	ภายในกลุ่ม	194	69.73	0.36		
	รวม	197	71.28			
4) ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	1.48	0.50	1.60	0.19
	ภายในกลุ่ม	194	59.65	0.31		
	รวม	197	61.13			
5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.35	0.117	0.29	0.84
	ภายในกลุ่ม	194	79.22	0.41		
	รวม	197	79.57			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.61	0.20	0.71	0.54
	ภายในกลุ่ม	194	55.09	0.28		
	รวม	197	55.70			

จากตารางที่ 4.11 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบอายุของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ระหว่าง อายุ 21- 30 ปี อายุ 31- 40 ปี อายุ 41- 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ตามลำดับ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย โดยภาพรวม

ข้อความ	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1) ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.07	0.69	2.26	0.08
	ภายในกลุ่ม	194	59.28	0.31		
	รวม	197	61.36			
2) ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.59	0.53	1.41	0.24
	ภายในกลุ่ม	194	72.75	0.38		
	รวม	197	74.34			
3) ด้านกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.94	0.65	1.81	0.15
	ภายในกลุ่ม	194	69.34	0.36		
	รวม	197	71.28			
4) ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	2.18	0.73	2.39	0.07
	ภายในกลุ่ม	194	58.95	0.30		
	รวม	197	61.13			
5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.87	0.96	2.42	0.07
	ภายในกลุ่ม	194	76.70	0.40		
	รวม	197	79.57			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.91	0.64	2.30	0.08
	ภายในกลุ่ม	194	53.80	0.28		
	รวม	197	55.70			

จากตารางที่ 4.12 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษากับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ระหว่างระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้าน
โนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง สรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน
1. ด้านวิชาการ	
1.1 ควรเปิด โอกาสให้นักเรียน ได้จัดกิจกรรมที่แสดงความสามารถด้านวิชาการ ต่าง ๆ ตามความถนัดและความสามารถ	19
1.2 ควรจัดกิจกรรมที่เพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน มากขึ้น	15
1.3 ควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น วิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ	11
1.4 ควรจัดให้มีสื่อประกอบการเรียนการสอนทุกสาระการเรียนรู้	7
1.5 ควรให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ	5
รวม	57
2. ด้านบุคลากร	
2.1 ครูควรมีความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน	16
2.2 ครูควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และติดตามความประพฤติของนักเรียนทั้งใน เวลาเรียนและนอกเวลาเรียน	11
2.3 ครูควรมีบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส กิริยาวาจาสุภาพ เหมาะสม	9
2.4 โรงเรียนควรมีครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียน	8
2.5 ควรส่งเสริมให้ครูเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและรับผิดชอบต่อการเรียนการ สอนอย่างเต็มที่	6
รวม	50

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง	จำนวน
3. ด้านกิจการนักเรียน	
3.1 โรงเรียนควรให้การสนับสนุนแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีแต่ยากจน โดยการให้ทุนการศึกษาหรือช่วยเหลือเกี่ยวกับเครื่องแบบและอุปกรณ์การเรียน	11
3.2 ควรจัดกิจกรรมแนะแนวแก่นักเรียนด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	9
3.3 ครูควรส่งเสริมนักเรียนให้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ	7
3.4 โรงเรียนควรส่งเสริมความสามารถด้านกีฬา และจัดหาอุปกรณ์กีฬา ให้เพียงพอแก่นักเรียน	5
รวม	32
4. ด้านอาคารสถานที่	
4.1 โรงเรียนควรดูแลและซ่อมแซมปรับปรุงอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ โรงอาหาร ให้พร้อมใช้การได้และมีความปลอดภัยทุกด้าน	5
4.2 ควรจัดห้องเรียนให้เป็นสัดส่วน สะอาด สวยงาม เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	3
4.3 โรงเรียนควรตรวจสอบสนามเด็กเล่น และอุปกรณ์เครื่องเล่นต่าง ๆ ให้ อยู่ในสภาพปลอดภัย	2
รวม	10
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	
5.1 โรงเรียนควรแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน	11
5.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ	9
5.3 ครูควรสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองในการติดต่อกับทางโรงเรียน	7
5.4 ควรมีการเชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านแก่นักเรียน	6
รวม	33

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น จากผลสรุปทั้ง 5 ด้าน ส่วนใหญ่เสนอแนะให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้จัดกิจกรรมที่แสดงความสามารถด้านวิชาการต่าง ๆ ตามความถนัดและความสามารถ มีให้การสนับสนุนแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีแต่ยากจนโดยการให้ทุนการศึกษา หรือช่วยเหลือเกี่ยวกับเครื่องแบบและอุปกรณ์นักเรียน ให้การดูแลและซ่อมแซมปรับปรุงอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ โรงอาหาร ให้มีความพร้อมและมีความปลอดภัยทุกด้าน ครูมีความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียม พร้อมทั้งโรงเรียนควรแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 – 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 450 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน สามารถเก็บแบบสอบถามคืน จำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.2 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – Ended)

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ประกอบด้วยข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น สรุปผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน และด้านวิชาการ ตามลำดับ

1.1 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อาคารเรียนมีการออกแบบให้อากาศถ่ายเทสะดวก โรงเรียนมีการซ่อมแซม ปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง และอาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ตามลำดับ

1.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองมีโอกาสได้รับชมกิจกรรมและผลงานของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูใน โรงเรียน ผู้บริหารและครูให้เกียรติและยอมรับนับถือผู้ปกครองอย่างเท่าเทียมกัน ตามลำดับ

1.3 ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูประจำชั้น เอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี ครูมีการประชุมปรึกษาร่วมกันเพื่อวางแผนและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ครูมีความกระตือรือร้นและตั้งใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ตามลำดับ

1.4 ด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันถูกสุขลักษณะ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านประชาธิปไตยแก่นักเรียน เช่น มีการเลือกตั้งประธานนักเรียนและสภานักเรียน เป็นต้น และมีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.5 ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านวิชาการตามความสามารถของนักเรียน โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดหลักสูตรและรายวิชาของโรงเรียนเหมาะสมกับนักเรียน ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบเพศกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน

และด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่เป็นเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่เป็นเพศชาย

3. เปรียบเทียบอายุของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านวิชาการ ควรจัดให้มีสื่อประกอบการเรียนการสอนทุกสาระการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่เพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษที่ต้องให้ความสำคัญ และนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีกิจกรรมที่แสดงความสามารถด้านวิชาการตามความถนัดและความสามารถของตนเอง

5.2 ด้านบุคลากร ควรมีครูเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและครูควรมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส กิริยาวาจาสุภาพเหมาะสม เป็นผู้มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ให้การดูแล ติดตามความประพฤติของนักเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน โรงเรียน ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

5.3 ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนควรให้การสนับสนุนแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี แต่ยากจน โดยการให้ทุนการศึกษาหรือช่วยเหลือเกี่ยวกับเครื่องแบบและอุปกรณ์การเรียน ส่งเสริมความสามารถด้านกีฬา และจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอแก่นักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมแนะแนวด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

5.4 ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนควรดูแลและซ่อมแซมปรับปรุงอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ โรงอาหาร สนามเด็กเล่น และอุปกรณ์เครื่องเล่นต่าง ๆ ให้พร้อมใช้งานได้ มีความปลอดภัยทุกด้าน และควรจัดห้องเรียนให้เป็นสัดส่วน สะอาด สวยงาม เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

5.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูควรมีการทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้ปกครอง และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับตัวนักเรียน พร้อมทั้งเปิด

โอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมอื่น ๆ มีการเชิญปราชญ์ท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านแก่นักเรียน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น พบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย มีการบริหารจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เต็มศักยภาพ ส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ไทยและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีศักยภาพเต็มทุก ๆ ด้าน เพื่อพัฒนา ตนเองและท้องถิ่นภายใต้พื้นฐานวัฒนธรรมไทย มีการปรับปรุงเอกสารของ โรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน ปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาแผนการสอนแบบวิถีชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาให้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยใช้สภาพแวดล้อมของ โรงเรียนเป็นเสมือน ห้องเรียน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกทั้งการพูด การคิด การทำกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้จัดประชุมชี้แจงผลงานต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้ดำเนินการให้ผู้ปกครองทราบอย่าง ต่อเนื่อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 24 (6) กำหนดให้จัดการเรียนรู้อุบัติขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาตามศักยภาพ โรงเรียนจึงได้ให้ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น มีการประชุมและทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนอยู่เสมอ ทำให้ผู้ปกครองทราบถึงภารกิจจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมถึงทิศทางการ พัฒนาโรงเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา วัชรมุสิก ที่ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลที่ ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน อำเภอ เมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีความพึงพอใจรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ ศรีนารายณ์ ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการ ศึกษาปฐมวัยใน โรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยแสดงความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียน

รายด้านมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านวิชาการตามความสามารถของนักเรียน โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดหลักสูตรและรายวิชาของโรงเรียนเหมาะสมกับนักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ได้จัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านคุณธรรม จริยธรรม และเปิดโอกาสให้นำเสนอผลงาน การประชาสัมพันธ์หรือการแสดงออกต่าง ๆ จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้วางไว้ให้พัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขบนรากฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล โรงเรียนจึงสนับสนุนในการผลิตสื่อ หนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมมีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน เช่น การสอนเสริม การแข่งขันทักษะทางวิชาการ การแข่งขันกีฬาฯ ให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอน ถือเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน แนวการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง พร้อมทั้งรายงานแผนนโยบายการเรียนการสอนและผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริฉวีวรรณ วิยาภรณ์ ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของ โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสวาท พันธุ์อุดม ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมารีวิทย จังหวัดชลบุรี พบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

1.2 ด้านบุคลากร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูประจำชั้น เอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี ครูมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อวางแผนและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ครูมีความกระตือรือร้นและตั้งใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย มีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้านกระบวนการ ให้ครูเป็นกัลยาณมิตร รักเมตตา เอาใจใส่ ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง มีการอบรม พัฒนาครูในเรื่องเทคนิคการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาการตนเองอยู่เสมอ มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีขั้นตอน โดยวางแผนการสอนร่วมกัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง โรงเรียนมีการ

เสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในโรงเรียน พาครูไปทัศนศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนางานในหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อำนวย แกมมิต ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจด้านบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ นิตยา วัชรมุสิก ได้ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้านบุคคล อยู่ในระดับมาก เช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา ไชยโกฏ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของ โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านกิจการนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียง ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันถูกสุขลักษณะ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านประชาธิปไตยแก่นักเรียน เช่น มีการเลือกตั้งประธานนักเรียนและสภานักเรียน เป็นต้น และมีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ถือเป็นงานสำคัญที่สนับสนุนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมบูรณาการการเรียนของนักเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ามาเรียนในโรงเรียน และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ได้รับบริการต่าง ๆ เช่น การรับนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดบริการสุขภาพ อาหารกลางวัน การบริการนักเรียนขาดแคลน การแนะแนว เป็นต้น และกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนได้จัดประชุมชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนได้ดำเนินการให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้งอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา ศรีพิจารณ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเซนต์แอนโทนี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ โสรัศยา วรสิทธิกร ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองด้านกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยาวดี ชัยกิตติภรณ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาล

ตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านอาคารสถานที่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อาคารเรียนมีการออกแบบให้อากาศถ่ายเทสะดวก โรงเรียนมีการซ่อมแซม ปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง และ อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบัน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัยได้มีการพัฒนา ปรับปรุง ทางด้านอาคารเรียน อาคารประกอบการเรียน และสถานที่ เพื่อให้นักเรียนได้มีที่สำหรับศึกษาเล่าเรียน พักผ่อนและการเล่นอย่างเพียงพอ มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัยโดยปราศจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียนและมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่โรงเรียนให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะผู้ปกครองนักเรียนปรารถนาให้โรงเรียนจัดบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาด ปลอดภัย สวยงาม ร่มรื่น เพื่อนักเรียนจะได้มีบริเวณเพียงพอสำหรับการเรียน การพักผ่อนและการเล่น เนื่องจากจะส่งผลต่อนักเรียนให้มีสุขภาพดี สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีความกระตือรือร้นอยากมาโรงเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในด้านอาคารสถานที่ มากเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุพจน์ สรณารายณ์ ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดศึกษาปฐมวัยใน โรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการบริหารอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เขียวดี ชัยกิตติภรณ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ โรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาลตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองมีโอกาสได้รับชมกิจกรรมและผลงานของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูใน โรงเรียน ผู้บริหารและครูให้เกียรติและยอมรับนับถือผู้ปกครองอย่างเท่าเทียมกัน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย จัดการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้ดี เช่น กิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ อนุญาตให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งถือว่าชุมชนเป็นสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนสนับสนุนให้ความร่วมมือ ต่อการพัฒนาการศึกษา โดย โรงเรียน ได้จัดระบบกลไกและมีกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ในการเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของโรงเรียน และ โรงเรียนมีการนำบุคลากรจากท้องถิ่น ที่มีความรู้ ความสามารถ ใช้ภูมิ

ปัญญาท้องถิ่น มาให้นักเรียน ได้ศึกษา และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นสืบไป อีกทั้งผู้ประกอบการมีความคาดหวังให้ผู้บริหารและครูให้การต้อนรับด้วยอัธยาศัยที่ดีเมื่อผู้ประกอบการมาติดต่อ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนซึ่งเป็นส่วนช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของโสรัถยา วรสิทธิกร ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น แยกตามเพศ เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วน ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่เป็นเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง โรงเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน เข้าร่วมประชุมชี้แจง รับทราบข่าวสารอยู่เสมอ แต่ส่วนใหญ่ผู้ปกครองเพศหญิงเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากกว่า ผู้ปกครองเพศชายไม่ให้ความร่วมมือมากนัก เพราะผู้ปกครองเพศชาย เวลาส่วนใหญ่ต้องทำงาน หารายได้ให้กับครอบครัว ไม่มีเวลาให้กับเรื่องอื่นมากนัก โดยเฉพาะเรื่องความร่วมมือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น จึงทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองเพศหญิงและชาย ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยุทธนา ศรีพิภรณ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเซนต์แอนโทนี โดยภาพรวม จำแนกตามเพศของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการและบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น แยกตามอายุ เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร มีการจัดกิจกรรม ผลงานต่าง ๆ ของนักเรียน ให้ผู้ปกครองทุกคนรับทราบ เห็นความสำคัญและให้เกียรติ กับผู้ปกครองทุกคนไม่ว่าจะมีอายุมากหรือน้อย เมื่อผู้ปกครองมาติดต่อกับทาง โรงเรียน ซึ่งผู้ปกครองติดตามข้อมูลข่าวสารของทาง โรงเรียนอย่างต่อเนื่องมีความ

คาดหวังให้โรงเรียน เอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บุตรหลานสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าในแต่ละด้าน จึงทำให้ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน ความพึงพอใจของไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ ทรนารายณ์ ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น แยกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย ได้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับนักเรียน โดยเชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม ให้มีการพบปะกันอยู่เสมอ การที่โรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรมทำให้ผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่างกัน ได้มีโอกาสทราบการจัดการศึกษาของโรงเรียนเท่าเทียมกัน และมีความรู้ ความเข้าใจการจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันเป็นอย่างดี จึงทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองในระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความพึงพอใจสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสวาท พันธุ์อุดม ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกสร โพธิ์ศรี ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนพัฒนา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีกับผู้ปกครองนักเรียนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริการและกิจกรรม และด้านธุรการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรพัฒนาส่งเสริมนักเรียน โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยได้เหมาะสมกับวัย
2. ควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการตรวจสุขภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการดูแลและติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในกลุ่มที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ

4. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

5. ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างห้องน้ำ ห้องสุขาที่สะอาด มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลและจัดเวรทำความสะอาดเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ห้องน้ำที่สุขลักษณะและเพียงพอ

6. โรงเรียนควรมีการให้ความรู้แก่ชุมชน เช่น จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลชุมชนและให้บริการด้านวิชาการกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ตามความต้องการของผู้ปกครอง ครูและนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และแนวทางแก้ไข เพื่อให้การประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

3. ควรศึกษาปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้าน โนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการให้มีคุณภาพ

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

- การประถมศึกษาจังหวัดชุมพร, สำนักงาน. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2538. ชุมพร : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร, 2539.
- กิติมา ปรีดีคิดก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์, 2532.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. จอมปราชญ์นักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คำนสุทธาการพิมพ์, 2542.
- กรองแก้ว อยู่สุข. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- _____ .คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- _____ .แนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2532.
- _____ . ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2528.
- _____ .แนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาทรัพยากรบริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนกับจุดมุ่งหมายของการประถมศึกษา เล่มที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพานิช, 2536.
- จิตตินันท์ เตชะคุปต์. เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.
- ธีระ รุญเจริญ. บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524.
- ธวัชชัย เปรมปรีดี. 16 M – M 16 ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อภิชาติการพิมพ์, 2532.
- _____ . การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- ปริญญา อังสุสิงห์. เอกสารประกอบการสอนการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- พนัส หันนาดิษฐ์. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2524.

- ภิญโญ สารร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- ภูงศ์ อังคปรีชาเศรษฐ์. การประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537.
- ล้วน สายยศ และคนอื่น ๆ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- วิชาการ, กรม. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- _____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2544.
- วิมลวิทย์ หารยางค์กุล. พฤติกรรมมนุษย์กับการจัดสภาพแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2526.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คนอื่น ๆ. รู้เพื่อเรื่องศัพท์การบริหารธุรกิจ/การบริหารรัฐกิจ. กรุงเทพมหานคร
: บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2542.
- สุพิชญ์ ชีระกุล. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์,
2522.
- สุวัฒน์ พุทธิเมธา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2532.
- สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย. การบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2545.
- _____. การจัดการศึกษานอกระบบ. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2533.
- ลำเรียง จันทรสวรรณ และคนอื่น ๆ. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2547.

2. วารสาร

- สมชาย เทพแสง. “การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้เป็นมาตรฐาน”, วารสารวิชาการ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 10
มกราคม – มีนาคม 2542 : 20.

3. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

- เกษร โพธิ์ศรี. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชน
พัฒนา จังหวัดสระแก้ว”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

- คำเชื่อน อิ่มใจ. “ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี”. รายงานการศึกษาค้นคว้า อิศระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- นิตยา วัชรมุสิก. “ศึกษาการบริหารงาน โรงเรียนอนุบาลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2546.
- ประจวบ จงปัดนา. “ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- รจนา ไชยโกฏฐิ. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลชุมชน วิมลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดตราด”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- พัชรินทร์ กันวะนา. “ความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง นักเรียนต่อหลักสูตรท้องถิ่น บูรณาการแบบ องค์กรรวม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอคอย เต่า จังหวัดเชียงใหม่”. สารนิพนธ์สาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- พิน คงพูน. “ความพึงพอใจต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด 14 จังหวัดภาคใต้”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
- มานพ ช่องตะคุ. “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านความ พึงพอใจของชุมชนใน โรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 9”. รายงานการศึกษาค้นคว้า อิศระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- เยาวดี ชัยกิตติภรณ์. “ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษาของ โรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาลตำบลบางด้า จังหวัดฉะเชิงเทรา”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- ยุทธนา ศรีพิจารณ์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเซนต์ แอนโทนี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

- วินัย ทีหอกำ. “ศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2542”. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- ศิกฐิวัรรณ วิยาภรณ์. “การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- สายสวาท พันธุ์อุดม. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมารีวิทย์ จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- โสรัตยา วรสิทธิกร. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2548.
- สุเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- สุพจน์ สรณารายณ์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2547.
- อำนวย แกมนิล. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

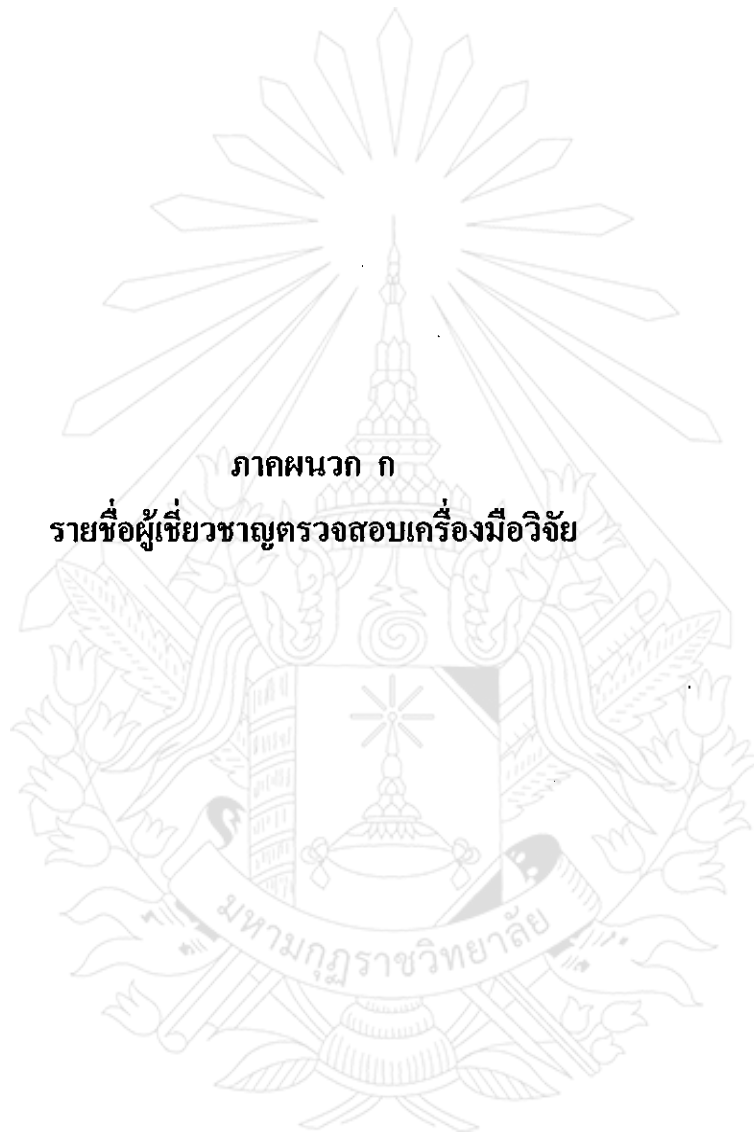
4. เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. คู่มือแนวทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.), ม.ป.ป.
- เทศบาลบ้านโนนชัย, โรงเรียน. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย. ขอนแก่น : โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย, 2549 (อัดสำเนา).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. นายสาธิต ฝาน้อย

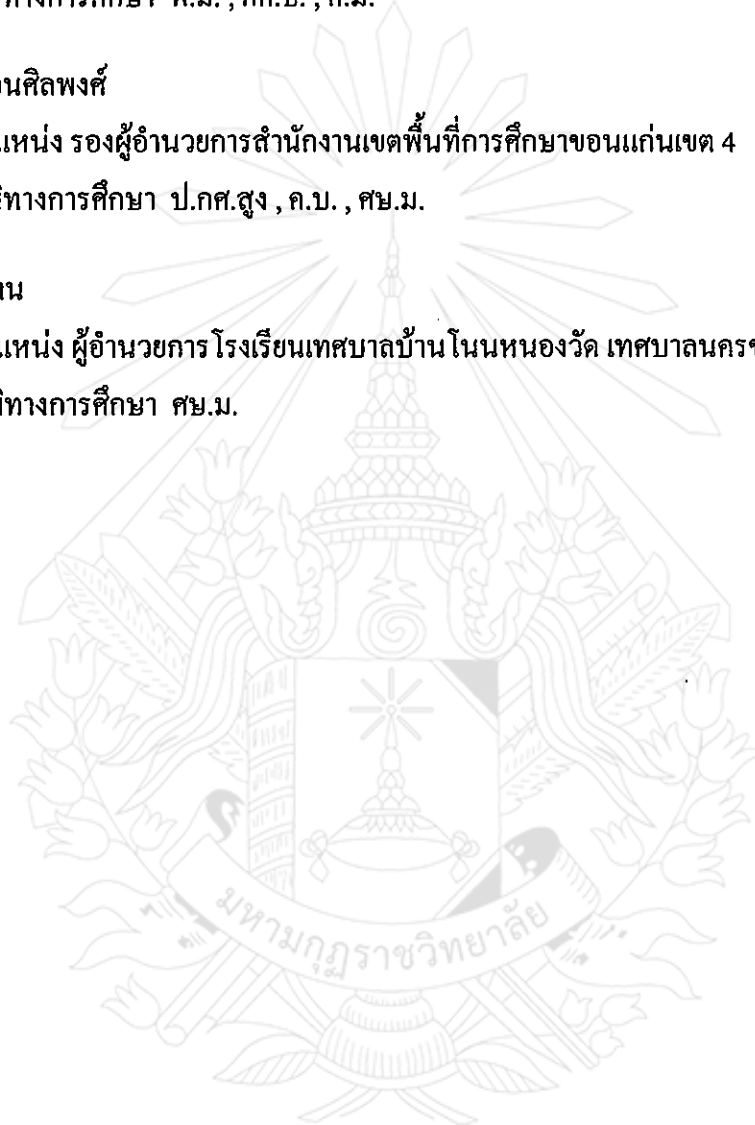
- ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4
- วุฒิทางการศึกษา พ.ม. , กศ.บ. , ค.ม.

2. นายอนุศาสตร์ สอนศิลปพงศ์

- ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4
- วุฒิทางการศึกษา ป.กศ.สูง , ค.บ. , ศษ.ม.

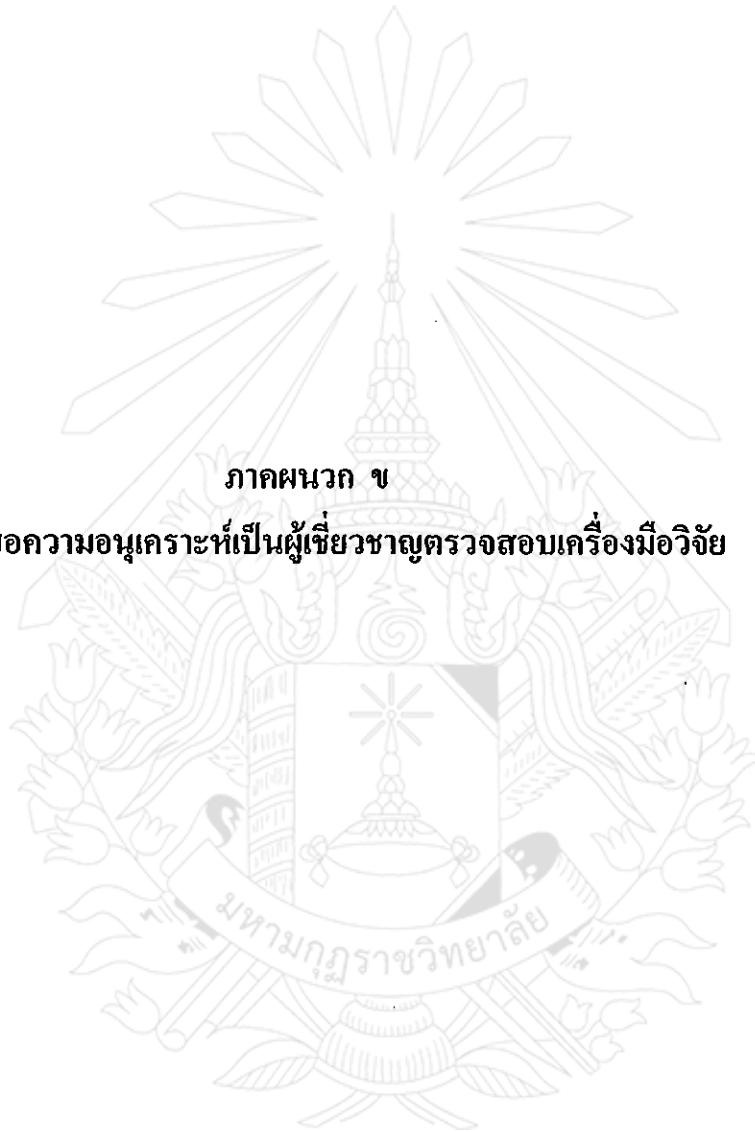
3. นายบัญชา นามปาน

- ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนหนองวัด เทศบาลนครขอนแก่น
- วุฒิทางการศึกษา ศษ.ม.

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 6012/ว044

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

29 มกราคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
เจริญพร นายสายัณห์ ผาน้อย

ด้วย ร้อยตำรวจตรี หญิง อารยา วงศ์ศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสน-
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 491245024 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนคร
ขอนแก่น” ในกรณี จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็น
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและ
พิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับ
ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระมหาสาคร ชิตงฺกรโ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว044

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

29 มกราคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
เจริญพร นายอนุศาสตร์ สอนศิลป์

ด้วย ร้อยตำรวจตรี หลิง อารยา วงศ์ศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสน-
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 491245024 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนคร
ขอนแก่น” ในกรณี จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็น
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและ
พิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความ
อนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระมหาสาคร ชิตกงโร)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว044

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

29 มกราคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
เจริญพร นายบัญชา นามปาน

ด้วย ร้อยตำรวจตรี หญิง อารยา วงศ์ศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสน-
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 491245024 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนคร
ขอนแก่น” ในกรณี จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อเป็น
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและ
พิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับ
ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

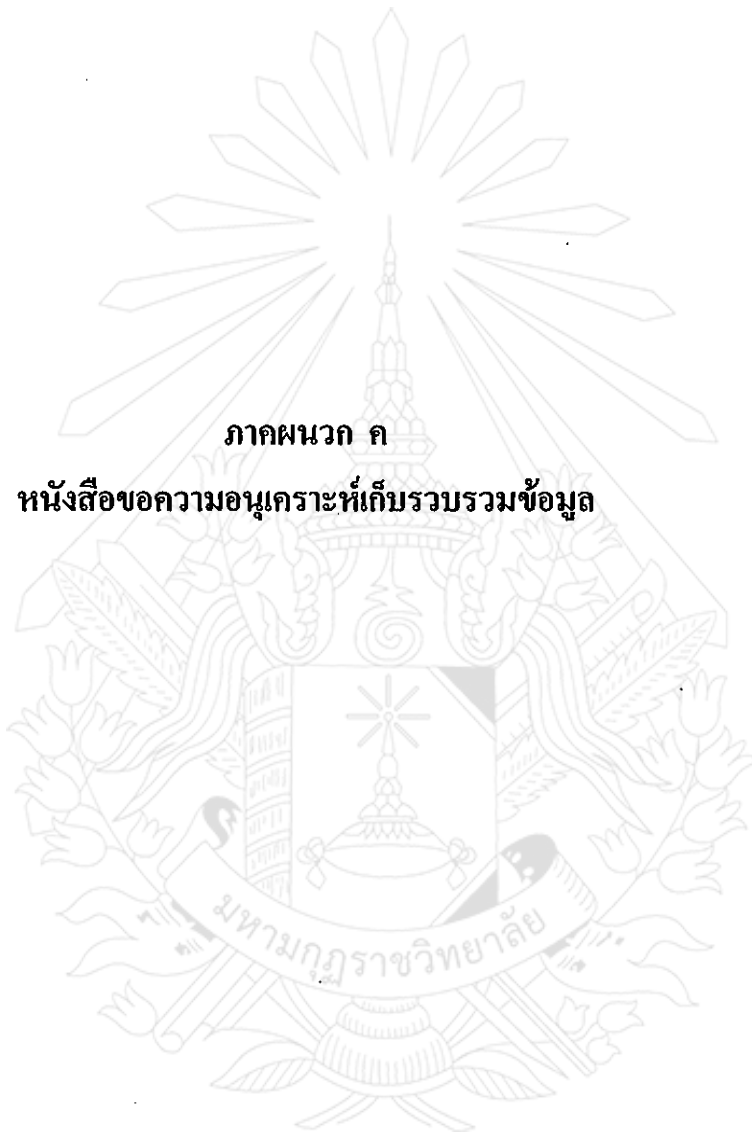
เจริญพร

(พระมหาสาคร ชิตงฺกโร)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6012/109

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

4 มีนาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย

ด้วย ร้อยตำรวจตรี หญิง อารยา วงศ์ศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 491245024 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมี รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ วงศ์ศรีแก้ว เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 10 - 25 มีนาคม 2551 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระมหาสาคร ชิตดงโร)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย

สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา โดยแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

2. ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ คือผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ, ด้านบุคลากร, ด้านกิจการนักเรียน, ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

4. ขอความกรุณาจากผู้ปกครองทุกท่าน โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม การแสดงความคิดเห็นของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและโรงเรียนแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ร้อยตำรวจตรี หญิง อารยา วงศ์ศรี

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ผู้ทำการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย
 สำนักงานศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน () ตามที่เป็นจริง

1. เพศ

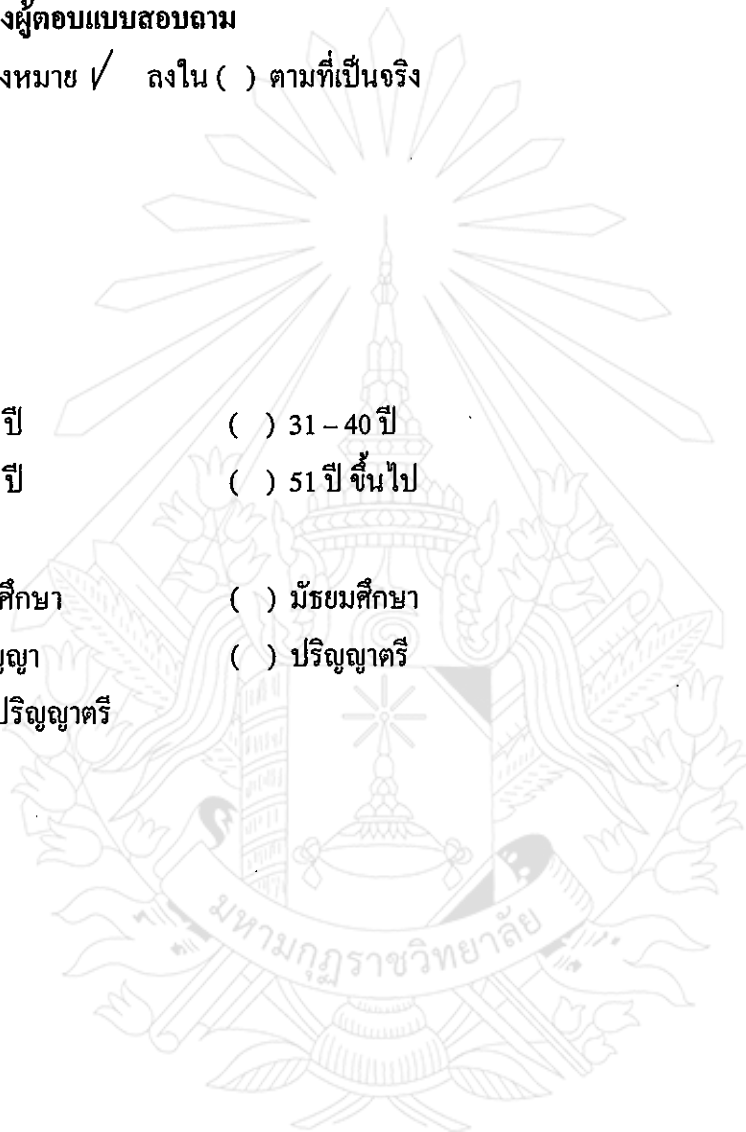
- () ชาย
 () หญิง

2. อายุ

- () 21 – 30 ปี () 31 – 40 ปี
 () 41 – 50 ปี () 51 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา
 () อนุปริญญา () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย
 สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

- คำชี้แจง** 1. กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและกรูณาตอบทุกข้อ
 2. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง จำแนกเป็น 5 ระดับ ดังนี้
- ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านวิชาการ					
1. การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นด้านวิชาการ					
2. การจัดหลักสูตรและรายวิชาของ โรงเรียนเหมาะสม กับนักเรียน					
3. โรงเรียนมีนโยบายพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน					
4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศ ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถด้าน วิชาการตามความสามารถ ของนักเรียน					
6. โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการ สอนเพียงพอและเหมาะสม					
7. โรงเรียนมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8. นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย					
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อน					
10. กระบวนการเรียนการสอนของครูก้าวหน้าและทันต่อเหตุการณ์					
ด้านบุคลากร					
11. ครูมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ให้ความเสมอภาคกับนักเรียนทุกคน					
12. ครูที่ปรึกษามีการจัดระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
13. ครูประพฤติตนอันเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
14. ครูมีความกระตือรือร้นและตั้งใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา					
15. ครูประจำชั้น เอาใจใส่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดี					
16. ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี					
17. โรงเรียนมีครูเพียงพอที่จะทำการสอนและดูแลนักเรียน					
18. ครูมีความขยันหมั่นเพียรในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และตั้งใจสอนเป็นอย่างดี					
19. ครูมีการประชุมปรึกษารื้อกันเพื่อวางแผนและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ					
20. ครูทำโทษนักเรียน ได้อย่างมีเหตุผลและไม่ใช้ความรุนแรง					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกิจการนักเรียน					
21. ครูส่งเสริมให้นักเรียนออกกำลังกายสม่ำเสมอ					
22. โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนวให้นักเรียน ทุกคน					
23. โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันถูกสุขลักษณะ					
24. มีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ ขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง					
25. โรงเรียนมีการสื่อสารที่ให้ความสะดวกและรวดเร็ว แก่ผู้ปกครอง					
26. มีเครื่องเล่น อุปกรณ์เสริมทักษะพร้อมบริการแก่ นักเรียน					
27. มีการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนเครื่องแบบ และอุปกรณ์การเรียน					
28. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านประชาธิปไตยแก่นักเรียน เช่น มีการเลือกตั้งประธานนักเรียนและสภา นักเรียน เป็นต้น					
29. มีบริการห้องพยาบาลเพื่อปฐมพยาบาล เบื้องต้น แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ					
30. มีการดูแลและติดตามความประพฤติของนักเรียน อย่างใกล้ชิด					
31. มีบริการตรวจสุขภาพอย่างทั่วถึง					
ด้านอาคารสถานที่					
32. อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย					
33. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวน นักเรียน					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
34. อาคารเรียนมีการออกแบบให้อากาศถ่ายเทสะดวก					
35. โรงเรียนมีการซ่อมแซม ปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง					
36. ภายในโรงเรียนมีมุมพักผ่อนหย่อนใจและมีบรรยากาศร่มรื่น					
37. การคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนสะดวกปลอดภัย					
38. มีการจัดและตกแต่งห้องเรียนเหมาะสมต่อการเรียนการสอน					
39. มีบริการห้องสมุดเพียงพอ กับจำนวนนักเรียน					
40. มีห้องน้ำ ห้องสุขาที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอ					
41. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติดและแหล่งอบายมุข					
<u>ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน</u>					
42. ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารของโรงเรียน					
43. ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูในโรงเรียน					
44. โรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
45. ผู้ปกครองได้รับข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนสม่ำเสมอ					
46. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
47. โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ					
48. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
49. ผู้บริหารและครูให้เกียรติและยอมรับนับถือ ผู้ปกครองอย่างเท่าเทียมกัน					
50. ผู้ปกครองมีโอกาสได้รับชมกิจกรรมและผลงาน ของนักเรียนในด้านต่าง ๆ					
51. โรงเรียนยกย่องเชิดชูผู้ปกครองที่ให้ความ สนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่โรงเรียน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ในประเด็นต่อไปนี้

1. ด้านวิชาการ.....
.....
2. ด้านบุคลากร.....
.....
3. ด้านกิจการนักเรียน.....
.....
4. ด้านอาคารสถานที่
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....
.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

ร.ต.ต.หญิง อารยา วงศ์ศรี

วัน เดือน ปีเกิด

21 ตุลาคม 2516

ที่อยู่ปัจจุบัน

296/50 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2542

บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตำแหน่งหน้าที่ทำงาน

พ.ศ.2551

รองสารวัตรฝ่ายอำนวยการ ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น

